

VAJNORSKÉ *novinky*

Dvojmesačník občanov
mestskej časti
Bratislava-Vajnory

5-6/2026
ročník XXXV
—
nepredajné

Vajnorská
dychovka oslávila
160. výročie

Vajnory ožili
Medzinárodným
dňom detí

Zapojili sme
sa do projektu
naše mesto

V čísle sa dočítate

Str. 3	Príhovor starostu	Str. 25	Mája vo Vajnoroch opäť spojila generácie; Napúšťanie bazénov má v čase sucha svoje pravidlá
Str. 4	Miestne zastupiteľstvo vo Vajnoroch vyjadrilo zásadný nesúhlas so zámerom Slovnaftu vybudovať veľkokapacitnú spaľovňu; Nelegálnu stavbu autoumyvárne na Rybníckej ulici odstránili	Str. 26.	Na Urbana 2026: tradícia, ktorá spája vinohrady, ľudí aj spomienky
Str. 5	Čo na to starosta	Str. 27	Vajnorský vinohradnícky spolok – Via Vitis sa zapája do 20. ročníka podujatia Naše Mesto; Nezabudnuteľný máj
Str. 6	Referendum 2026	Str. 28	Naša pozornosť môže zachrániť život
Str. 7	Samosprávy z Bratislavského kraja v Bruseli o eurofondoch; Spoločne pre Vajnorské rybníky	Str. 29	Slávnostné oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi
Str. 8 – 9	Vajnorská dychovka oslávila 160 rokov	Str. 30.	Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (34)
Str. 10 – 13	Hovoríme s kapelníkom Vajnorskej dychovky pánom Petrom Pokrivčákom	Str. 31	Ing. Igor Hraško radí ako sa otestovať (4)
Str. 14 – 15	Stošesťdesiat rokov legendárnej Vajnorskej dychovky (1)	Str. 32 – 33	Včelársky rok sa nikdy nekončí – rozprávanie o včelároch a včielkach (11)
Str. 16	Od Bookclubu pod Lipou k Fest Libris Vajnory	Str. 34	Pomohli sme Nezábudke hrami a školskými potrebami; Úspešná účasť na Pohári Bratislavy 2026
Str. 17	Deň matiek v Parku pod lipami priniesol poďakovanie, úsmevy aj krásne vystúpenia; Podobenka a jej vajnorské dobroty	Str. 35	Deň detí plný športu, radosti a hry; Deň matiek v materskej škole; Háky-baky rapotáky
Str. 18 – 19	Keď obyčajný príbeh dokáže meniť veci okolo nás	Str. 36 – 37	Život Športového klubu Vajnory
Str. 20 – 21	Svadba. Čepenie nevesty	Str. 38 – 40	Život FK Vajnory; Škola Vajnorských tradícií; Roller disco
Str. 22	Medzinárodný deň detí vo Vajnoroch priniesol radosť, smiech aj spoločné chvíle	Str. 42	Program Kultúrneho leta 2026
Str. 23	Zapojili sa aj vajnorskí vinohradníci	Str. 43	Výber kultúrnych podujatí BKIS v júli a auguste
Str. 24	Firemní dobrovoľníci pomohli vo Vajnoroch pri skrášľovaní verejných priestorov; Aj tento máj Vajnory krásne rozkvitli	Str. 44	Komiks Strážcovia vajnorských jazier

Dôležité kontakty

- › Hlásenie porúch BVS: 0800 121 333
- › Hlásenie porúch ZSE: 0800 111 567
- › Hlásenie porúch VO: 02/63 81 01 51
- › Hasičská služba: 150, 112, Záchraná služba: 155, 112
- › Mestská polícia: 159,
- › Havarijná služba: 0123
- › OLO: 02/50 11 01 11

MIESTNY ÚRAD MČ BRATISLAVA-VAJNORY

- › Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava
- › Tel. číslo do digitálnej ústredne: 0850 24 25 24
- › e-mail: vajnory@vajnory.sk

ZBAVTE SA STARÝCH SPOTREBIČOV EKOLOGICKY A ZDARMA!

Vašu starú práčku, chladničku, mikrovlnku alebo iný spotrebič zo skupiny bielej techniky vám zadarmo vyzdvihneme priamo z vašej adresy a odvezieme na ekologickú recykláciu. **Navštívte www.zberelektroodpadu.sk a objednajte si bezplatný odvoz starého spotrebiča priamo z vašej adresy.**

Cenník inzercie

<p>1 strana 21 × 29,7 cm + 3 mm spadávka</p> <p>440,00 € bez DPH</p>	<p>1/2 strany 18,5 × 12,5 cm</p> <p>260,00 € bez DPH</p>	<p>1/4 strany 9,25 × 12,5 cm</p> <p>140,00 € bez DPH</p>
<p>1/8 strany 9,25 × 6,25 cm</p> <p>90,00 € bez DPH</p>	<p>1/16 strany 4,62 × 6,25 cm</p> <p>60,00 € bez DPH</p>	<p>Plošný inzerát atyp. rozmerov (1 cm²) 1,40 € bez DPH</p> <p>Riadková inzercia (predám, kúpim, služby, ...) cena za 1 slovo (tel. číslo = 1 slovo) 0,75 € bez DPH</p>

Politická inzercia: 1,5 násobok ceny bežnej inzercie vo Vajnorských novinách.
Zľavy: Pri opakovanom uverejnení inzerátu 3 až 4 krát za sebou: zľava 10 %; 5 a viackrát za sebou = zľava 20 %

VAJNORSKÉ novinky

e-mail: redakcia@vajnory.sk
web: www.vajnory.sk
www.vajnorskenovinky.sk

Dvojmesačník obyvateľov mestskej časti Bratislava-Vajnory. Vydavateľ: Mestská časť Bratislava-Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava IČO: 00304565 ISSN 1339-0201. Registračné číslo: EV 3049/09. Redakcia: MÚ Vajnory, Roľnícka 109, 831 07 Bratislava. Náklad: 2 200 výtlačkov. Nepredajné. Uzavierka 5. 6. 2026, Vydané 19. 6. 2026, číslo 5–6/2026, ročník XXXV. Dátum uzavierky nasledujúceho čísla 14. 8. 2026 Číslo zostavil: PhDr. Stanislav Bachleda. Redakčná rada: predsedníčka Ing. Soňa Molnárová, členovia: Ľubica Mešková, Juraj Zeman, Martin Maňko, Helena Paulenová Jazyková úprava: Mgr. Jela Lukyová Tlač: KASICO, a. s., Hagarova 9, 831 51 Bratislava Inzeráty: redakcia@vajnory.sk. Vydavateľ nezodpovedá za obsah inzerátov. Redakcia nevracia nevyžiadané rukopisy a fotografie. Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori. Názory autorov a redakcie nemusia byť totožné.

Milé Vajnoračky, milí Vajnoráci, milí susedia,

leto mám vo Vajnoroch vždy rád. Ulice sú plné detí, v parkoch sa stretávajú susedia, pri jazere či na prechádzke človek stretne známe tváre a na chvíľu má pocit, že sa život spomalil.

Práve v takých chvíľach si uvedomujem, aké dôležité je mať miesto, ktoré môžeme nazývať domovom.

Keď sa obzriem za prvou polovicou roka, mám radosť z toho, koľko vecí sa nám podarilo posunúť. Nie všetko je na prvý pohľad vidieť. Mnohé projekty vznikajú mesačne príprav, rokovaní a vybavovania povolení. Často je za jednou vetou v novinách množstvo stretnutí, telefonátov a hľadania riešení. Ale presne tak funguje samospráva.

Od začiatku sa snažíme Vajnory posúvať dopredu krok za krokom. Nie vždy tak rýchlo, ako by sme si všetci želali, pretože samosprávy na celom Slovensku dnes čelia čoraz väčšiemu tlaku na svoje financie. Napriek tomu pokračujeme v investíciách, pripravujeme nové projekty a postupne meníme verejné priestory tak, aby boli Vajnory krajším, bezpečnejším a príjemnejším miestom pre život.

Jednou z oblastí, na ktorú sa tento rok výraznejšie zameriavame, sú chodníky. V najbližších dňoch a počas leta sa naplno rozbehnú práce na ich obnove vo viacerých častiach Vajnor. Cieľ je jednoduchý: aby bol pohyb po našej mestskej časti pohodlnejší a bezpečnejší pre deti, rodičov s kočíkmi, seniorov aj všetkých ostatných. Sú to možno veci, ktoré si človek všimne až vtedy, keď chýbajú alebo nefungujú, no práve kvalitné chodníky patria k tomu, čo každodenne ovplyvňuje život nás všetkých.

Dobrým príkladom toho, ako vznikajú väčšie projekty verejného priestoru, je pripravovaná revitalizácia ulice Kataríny Brúderovej. Na tomto projekte spolupracujeme s Hlavným mestom už približne tri roky. Za ten čas sme prešli analýzou územia, diskusiami s obyvateľmi, hľadaním najlepšieho riešenia, projektovou prípravou, povoľovacími procesmi aj zabezpečovaním financovania. Práve pri takýchto projektoch si človek uve-

domí, že kvalitné zmeny nevznikajú zo dňa na deň. O to viac ma teší, že sa po rokoch príprav dostávame do fázy realizácie a prvé práce sa začnú už počas tohto leta.

Výsledkom nebude len krajší verejný priestor s novou zeleňou, stromami a miestami na oddych. Projekt prinesie aj bezpečnejší pohyb pre chodcov a cyklistov a pomôže prirodzene upokojiť dopravu v tejto časti Vajnor. Verím, že po jeho dokončení vznikne miesto, ktoré bude slúžiť nielen na presun z bodu A do bodu B, ale aj na stretávanie sa, oddych a každodenný život. Som presvedčený, že výsledok bude stáť za to.

Dôležité zmeny sa črtajú aj v doprave. Dokončenie križovatky D1/D4 po dlhých rokoch prináša šancu na odľahčenie dopravy vo Vajnoroch a lepšie využitie diaľničnej siete v okolí Bratislavy. Ak je však jedna téma, ktorú od vás počúvam najčastejšie, je to tranzitná nákladná doprava a kamióny prechádzajúce cez Vajnory. Hluk, bezpečnosť a znížená kvalita života sú problémy, ktoré trápia mnohých obyvateľov už dlhé roky.

Práve preto vnímam dokončenie križovatky D1/D4 ako príležitosť posunúť sa bližšie k riešeniu. Mojim cieľom je, aby sa tranzitná doprava postupne presunula na nadradenú

cestnú sieť a Roľnícka ulica sa stala bezpečnejším a príjemnejším miestom pre ľudí, ktorí pri nej bývajú a každodenne ju využívajú.

Popri veľkých projektoch však nezabúdame ani na bežné veci, ktoré tvoria každodenný život. Na poriadok, údržbu verejných priestranstiev, podporu športu, kultúry, škôl či komunitných podujatí. Práve tieto drobnosti často rozhodujú o tom, ako sa vo svojej štvrti cítíme.

Najviac ma teší, keď sa s vami stretávam osobne. Či už na kultúrnych podujatiach, na futbale, pri ďalších športových aktivitách, na ulici alebo počas pravidelných stretnutí s občanmi. Práve v týchto rozhovoroch často získavam najcennejšiu spätnú väzbu a lepšie vnímam, čo vás teší, čo vás trápi a kam by sme mali Vajnory posúvať ďalej.

Pred nami sú letné mesiace. Prajem vám, aby ste si ich užili v zdraví, s rodinou, priateľmi a ľuďmi, na ktorých vám záleží. Oddýchnite si, načerpajte energiu a užívajte si všetko, čo leto vo Vajnoroch prináša.

Prajem vám príjemné prázdniny, veľa oddychu a pekných chvíľ s rodinou a priateľmi.

Michal Vlček
starosta

Miestne zastupiteľstvo vo Vajnoroch vyjadrilo zásadný nesúhlas so zámerom Slovnaftu vybudovať veľkokapacitnú spaľovňu

Text a snímka: redakcia

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava–Vajnory na svojom rokovaní 25. apríla schválilo uznesenie, ktorým vyjadrilo zásadný nesúhlas so zámerom spoločnosti Slovnaft vybudovať veľkokapacitnú spaľovňu, ktorá umožní okrem interných odpadov aj spracovanie dovážaných priemyselných a nebezpečných odpadov.

Ako hlavný dôvod nesúhlasu mestská časť uvádza ochranu zdravia obyvateľov Bratislavy, vrátane obyvateľov mestskej časti Bratislava–Vajnory, na ktorých kvalitu života má stav ovzdušia v meste priamy dosah. Ďalším závažným dôvodom je nevhodné umiestnenie spaľovne v lokalite, ktorá je už teraz veľmi zaťažená z hľadiska kumulácie znečistenia ovzdušia z viacerých zdrojov. Je neprípustné, aby bola príslušná obytná lokalita a ďalšie mestské časti ohrozené negatívnym

dopadom činnosti spaľovne s takou veľkou kapacitou na kvalitu ovzdušia a spodných vôd. „Som presvedčený, že pre navrhovanú činnosť a zvozovú oblasť je táto lokalita v Slovnafte jednou z najnevhodnejších lokalít v oblasti celého regiónu,“ povedal starosta mestskej časti Bratislava–Vajnory Michal Vlček.

Starosta upozornil aj na negatívne skúsenosti s týmto spôsobom nakladania s odpadom zo zahraničia. „Mali by sme sa všetci pozrieť na príklad Talianska z minulosti, keď sa odpadové hospodárstvo dostalo do rúk obchodných spoločností a tie potom získali páky na uplatňovanie nátlaku na samosprávy. Obyvatelia Bratislavy a okolia už v súčasnosti pociťujú environmentálne a zdravotné dopady priemyselnej činnosti spoločnosti Slovnaft. Umožniť rozšírenie ďalšieho významného zdroja znečistenia v husto obývanom území hlavného mesta je preto v rozpore s verejným záujmom a dotýka sa to aj obyvateľov Vajnor. Preto som rád, že naše zastupiteľstvo prijalo toto uznesenie,“ povedal Michal Vlček.

Nesúhlasné stanovisko so zámerom spoločnosti Slovnaft vyjadrilo minulý týždeň aj zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja, v minulosti aj Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy či miestne zastupiteľstvá mestskej časti. Environmentálne organizácie odovzdali ministerstvu petíciu s 18 722 podpismi proti plánovanej výstavbe spaľovne odpadov v areáli Slovnaftu v Bratislave.

Nelegálnu stavbu autoumyvárne na Rybníchej ulici odstránili

Text a snímka: redakcia

Na Rybníchej ulici vo Vajnoroch došlo v uplynulých dňoch k odstráneniu nelegálnej stavby autoumyvárne. Objekt vznikol v minulosti bez riadneho územného a stavebného konania, bez potrebných súhlasov dotknutých orgánov a bez splnenia zákonných podmienok.

Mestská časť Bratislava–Vajnory dlhodobo deklaruje, že pri dodržiavaní zákonov a pravidiel nebude uplatňovať žiadny dvojaký meter. Podľa starostu mestskej časti je dôležité, aby mali obyvatelia aj podnikatelia istotu, že pravidlá platia pre každého rovnako.

„V normálnej spoločnosti nemôžeme tolerovať, aby si ktokoľvek svojvoľne zrealizoval stav-

bu a následne ju prevádzkoval mimo pravidiel, ktoré platia pre všetkých ostatných poctivých podnikateľov a občanov. Ani ako starosta nemôžem akceptovať dvojaký meter,“ uviedol starosta mestskej časti Bratislava–Vajnory Michal Vlček

Prípacom sa zaoberal stavebný úrad mestskej časti v rámci zákonných postupov a správnych konaní. Po preverení skutkového stavu bolo vydané rozhodnutie o odstránení stavby, keďže nebolo preukázané splnenie podmienok potrebných na jej povolenie ani na dodatočnú legalizáciu.

Mestská časť zároveň upozorňuje, že obchádzanie stavebných predpisov predstavuje dlhodobý problém, ktorý negatívne ovplyvňuje dôveru verejnosti v systém a vytvára neférové podmienky voči tým, ktorí postupujú legálne.

„Férové podnikanie má v našej mestskej časti svoje miesto, no čierne stavby v žiadnom prípade. Obyvatelia aj podnikatelia musia mať istotu, že pravidlá platia pre všetkých rovnako,“ doplnil starosta.

Vedenie mestskej časti deklaruje, že aj v budúcnosti bude v obdobných prípadoch postupovať dôsledne a bez výnimiek bez ohľadu na to, koho sa budú týkať.

Čo na to starosta?

› **Bude severný obchvat Vajnor v súvislosti s výstavbou novej nemocnice vedený cez Nemeckú dolinu, kde majú mnohí Vajnorráci pozemky a plánujú tam výstavbu?**

Nie. A považujem za dôležité povedať aj prečo.

Pri príprave novej národnej nemocnice sa rieši aj jej dopravné napojenie. Pre štát by bolo najjednoduchšie viesť nové dopravné prepojenie cez územie Nemeckej doliny. Pozemky sú tam z veľkej časti vysporiadané a takéto riešenie by bolo z pohľadu prípravy najjednoduchšie.

Od začiatku som však s takýmto riešením nesúhlasil. Nemeckú dolinu vnímam ako územie s veľkým potenciálom pre budúce bývanie a kvalitný život. Viesť cez toto územie významnú dopravnú komunikáciu by podľa mňa znamenalo znehodnotiť jeho budúci rozvoj aj kvalitu bývania ľudí, ktorí tam už dnes vlastnia pozemky alebo si tam plánujú postaviť dom.

Preto som na všetkých rokovaníach presadzoval, aby trasovanie obchvatu išlo mimo Nemeckú dolinu. O tejto téme som rokoval aj priamo na Ministerstve dopravy za účasti ministra a podarilo sa mi presadiť, že štát bude ďalej pracovať s variantom, ktorý Nemeckú dolinu obchádza.

Považujem to za dôležitý úspech pre Vajnory. Zároveň verím, že severné dopravné prepojenie pomôže v budúcnosti odľahčiť dopravu v našej mestskej časti a vytvorí priestor na ďalšie zlepšenia dopravy, najmä na Roľníckej ulici.

› **S dopravou vo Vajnoroch súvisí aj výstavba v Chorvátskom Grobe, ktorá by podľa niektorých informácií mala prerásť až do veľkosti takmer krajského mesta. Robí mestská časť kroky na to, aby tomu zamedzila? Aké má vôbec zákonné možnosti?**

Túto tému pozorne sledujeme a aktívne sa do nej zapájame. Nedávno som sa stretol aj so starostkou Chorvátskeho Grobu Vladimírou Vydrovou, aby sme diskutovali o pripravovanom územnom pláne a ďalšom rozvoji nášho regiónu.

Je prirodzené, že obce a mestá sa rozvíjajú. Dôležité však je, aby rozvoj bol primeraný

Starosta MČ Vajnory M. Vlček

možnostiam územia a aby mu predchádzala pripravená doprava, technická infraštruktúra, školy, škôlky a ďalšie služby. Práve na to upozorňujeme aj v našich pripomienkach k pripravovanému územnému plánu.

Akékoľvek výrazné zahustenie územia v našom okolí by totiž neovplyvnilo len Chorvátsky Grob, ale aj Vajnory. Dotklo by sa dopravy, životného prostredia aj kvality života obyvateľov. Preto považujem za dôležité, aby sme boli v tejto téme aktívni a dôsledne hájili záujmy Vajnor.

Rovnaký prístup sa snažíme uplatňovať aj u nás. Nie sme proti rozumnému rozvoju, ale dlhodobu presadzujeme, aby bol regulovaný, postupný a zodpovedný. Som presvedčený, že práve vďaka tomu si Vajnory zachovali svoj jedinečný charakter, atmosféru a zostávajú miestom, kde chcú ľudia bývať a vychovávať svoje rodiny.

› **V súvislosti s nemocnicou som čítal, že sa hovorí aj o električke. Deje sa v tejto veci niečo?**

Áno, a práve nová národná nemocnica môže byť tým impulzom, ktorý posunie tému električky z roviny úvah bližšie k realite.

Priznajme si otvorene, o električkovom spojení do Vajnor sa hovorí už dlhé roky. Pri súčasnej veľkosti Vajnor a vysokej finančnej náročnosti takejto investície však boli prirodzenou prioritou iné časti Bratislavy. Výstavba novej nemocnice však situáciu výrazne mení. Takéto zariadenie potrebuje kvalitné, kapacitné a spoľahlivé spojenie s mestom, a práve tu vzniká priestor aj pre električkovú trať smerom do Vajnor.

Nestačí však len hovoriť o električke. Dnes je dôležité ukázať, že sme na takýto projekt pripravení. Aj preto v koordinácii s Hlavným mestom, Dopravným podnikom a ďalšími partnermi pracujeme na hľadani vhodného trasovania budúcej trate a diskutujeme o možnostiach jej budúceho napojenia.

Som presvedčený, že ak sa podarí spojiť výstavbu nemocnice s rozvojom dopravnej infraštruktúry, môže to byť pre Vajnory jedna z najvýznamnejších dopravných zmien za posledné desaťročia.

› **VPRIÍPADE OTÁZOK KONTAKTUJTE:**
starosta@vajnory.sk

Referendum 2026

Sobota 4. júl 2026 od 7:00 do 22:00 hodiny

REFERENDUM — 2026 —

Podľa čl. 95 ods. 1 a čl. 102 ods. 1 písm. n) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 20 a § 202 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe petície občanov prijatej 23. marca 2026 vyhlásil prezident Slovenskej republiky Peter Pellegrini referendum, v ktorom voliči rozhodnú o otázkach, v ktorom oprávnení občania rozhodnú o otázkach:

1. Súhlasíte so zrušením tzv. doživotnej renty, napríklad, pre Roberta Fica, ustanovenej v § 24a ods. 1 písm. b) zákona č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v aktuálnom znení?

2. Súhlasíte s tým, aby boli obnovené Úrad špeciálnej prokuratúry a Národná kriminálna agentúra?“

› VOLEBNÉ OKRSKY A MIESTNOSTI NA HLASOVANIE

V súlade s § 8 ods. 1 zákona NR SR č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného prá-

va a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov boli v mestskej časti Bratislava-Vajnory pre referendum, ktoré sa uskutoční v sobotu 4. júla 2026 v čase od 7:00 do 22:00 h, vytvorené tri volebné okrsky a určené miestnosti na hlasovanie pre všetky tri okrsky v Základnej škole Kataríny Brúderovej na Osloboditeľskej 1.

› VOLEBNÝ OKRSOK Č. 1

Alviano, Buzalkova, Dorastenecká, Nové Šuty, Pod krížom, Pračanská, Pri majeri, Pri nadjazde, Pri pasienku, Pri pekárni, Pri potoku, Pri rybníku, Pri starom letisku, Pri šanci, Regrútska, Rybničná, Šinkovské, Šutráková, Šuty, Tibenského, Tuhovská, Uhľiská, Zbrody, lokalita Vajnorské jazerá

› VOLEBNÝ OKRSOK Č. 2

Čierny chodník, Pri mlyne, Príjazdna, Roľnícka, Šachorová, Široká, Za mlynom

› VOLEBNÝ OKRSOK Č. 3

Baničova, Hospodárska, Jačmenná, Kataríny Brúderovej, Koncová, Koniarkova, Kratiny, Kúkoľová, Na doline, Na jarku, Nad jazierkom, Nad Váľkom, Nemecká dolina, Ochotnícka, Osloboditeľská, Pod lipami, Pod Váľkom, Pri pastierni, Pri Struhe, Skuteckého, Šaldova, Tomanova, Veľké Štepnice, Za farou, Za humnami, Zátureckého

› KTO MÔŽE HLASOVAŤ?

Právo hlasovať v referende má občan Slovenskej republiky, ktorý má právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, t. j. ktorý najneskôr v deň konania referenda dovŕši 18 rokov veku.

› HLASOVACIE PREUKAZY

Občan oprávnený hlasovať v referende, ktorý sa v deň referenda nebude zdržiavať v mieste svojho trvalého pobytu, teda nebude môcť hlasovať v okrsku, v ktorého zozname je zapísaný, môže požiadať obec/mesto/mestskú časť (ďalej len „mestskú časť“) o vydanie hlasovacieho preukazu. Hlasovací preukaz ho oprávňuje hlasovať v ktoromkoľvek okrsku na území Slovenskej republiky.

Žiadosť o vydanie hlasovacieho preukazu podáva mestskej časti občan osobne alebo prostredníctvom ním splnomocnenej osoby.

Občan, ktorý má trvalý pobyt na území mestskej časti Bratislava-Vajnory môže požiadať v námietkovej kancelárii o vydanie hlasovacieho preukazu osobne najneskôr **3. júla 2026** úradných hodínach mestskej časti.

› NÁMIETKOVÁ KANCELÁRIA

je občanom k dispozícii od stredy 3. 6. 2026 do piatku 3. 7. 2026, každý pracovný deň počas stránkových hodín podateľne nasledovne:

Pondelok:	od 08:00 – do 12:00 h od 13:00 – do 17:00 h
Utorok:	od 08:00 – do 12:00 h od 13:00 – do 15:00 h
Streda:	od 08:00 – do 12:00 h od 13:00 – do 17:00 h
Štvrtok:	od 08:00 – do 12:00 h od 13:00 – do 15:00 h
Piatok:	od 08:00 – do 12:00 h

Pracovníci Námietkovej kancelárie sú k dispozícii na:

- › telefónnom čísle: 02/212 95 233, 02/212 95 232, 02/212 95 231
- › e-mailovej adrese: podatelna@vajnory.sk alebo gzemanova@vajnory.sk
- › alebo osobne v kancelárii č. dverí 112 alebo v kancelárii č. dverí 108.

Volič si v rámci námietkového konania môže v úradných hodinách overiť, či je zapísaný v stálom zozname voličov, požadovať doplnenie údajov alebo vykonanie opráv v zozname voličov, požiadať o vydanie hlasovacieho preukazu, požiadať o voľbu do prenosnej volebnej schránky (najmä zo zdravotných dôvodov).

Bližšie informácie súvisiace s referendom poskytne Gabriela Zemanová, poverená prípravou referenda v mestskej časti, č. tel. 0911 821 617, e-mail gzemanova@vajnory.sk

Samosprávy z Bratislavského kraja v Bruseli o eurofondoch

Text: redakcia

Snímka: archív

V máji sa starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory Michal Vlček spolu s predsedom Bratislavského samosprávneho kraja a ďalšími starostami a primátormi z regiónu zúčastnil pracovných rokovaní v Bruseli. Témou stretnutí bola budúcnosť eurofondov a nastavenie podmienok pre mestá, obce a regióny po roku 2027.

„Možno to na prvé počutie znie ako vzdialená téma z európskych inštitúcií. Pravda je však oveľa jednoduchšia. O mnohých veciach, ktoré ľudia vo svojom okolí denne využívajú, sa rozhoduje práve tam. Cesty, chodníky, školy, škôlky, športoviská, verejné priestory, zeleň, doprava či vodozádržné opatrenia – množstvo takýchto projektov vzniká aj vďaka európskym fondom,“ uviedol starosta Michal Vlček.

Počas pracovného programu v Európskom parlamente, vo výbore regiónov aj na stretnutiach so zástupcami Európskej komisie sa diskutovalo najmä o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ po roku 2027, o postavení regiónov pri rozhodovaní o eurofondoch, ako aj o podpore dopravy, energetiky, inovácií a ďalšieho rozvoja miest a obcí.

„Aj vo Vajnoroch veľmi dobre vieme, že bez externých zdrojov by sa mnohé projekty realizo-

vali oveľa pomalšie alebo by sa možno vôbec nepodarili. Preto považujem za dôležité, aby samosprávy nečakali so založenými rukami, ale aby boli aktívne aj pri nastavovaní budúcich pravidiel. Pretože o mestách a obciach sa nemôže rozhodovať len od stola niekde ďaleko od reálneho života ľudí,“ zdôraznil starosta.

Zároveň podľa neho nestačí len sústrediť sa na každodenné fungovanie samosprávy, ale je potrebné aktívne obhajovať záujmy regiónov aj na európskej úrovni:

„Som presvedčený, že ak chceme Vajnory ďalej rozvíjať, nestačí len dobre hospodáriť doma.

Musíme vedieť bojovať aj o príležitosti, partnerstvá a financie, ktoré môžu našej mestskej časti pomôcť posúvať sa dopredu,“ povedal Michal Vlček.

Na záver starosta poďakoval Bratislavskému samosprávne kraju a jeho predsedovi Jurajovi Drobovi za organizáciu pracovného programu a všetkým partnerom za konštruktívne rokovania.

„Verím, že aj vďaka takýmto stretnutiam budeme vedieť priniesť do Vajnor ďalšie kvalitné projekty pre našich obyvateľov,“ dodal starosta Vajnory Michal Vlček.

Spoločne pre čistejšie Vajnorské rybníky

Text: redakcia

Začiatkom mája sa uskutočnila druhá tohtoročná veľká brigáda na Vajnorských rybníkoch, zameraná na odstraňovanie čiernych skládok a čistenie tejto vzácnej lokality.

Do brigády sa zapojila nezisková organizácia Strom života, ktorá zabezpečila vrecia na odpad, pracovné a ochranné pomôcky, a tiež 36 študentov spolu s 3 pedagógmi z Duálnej akadémie v Devínskej Novej Vsi. Organizačný tím tvorili Peter Dlhoš a Simon Hoffner.

Počas brigády sa čistili dva úseky. Prvým bola hrádza hlavného rybníka v jeho západnej časti, kde sa nachádzalo extrémne množstvo rôznorodého odpadu. Následne sa pokračovalo v čistení tvrdého lužného lesa o rozlohe približne 2 hektáre. Študenti vyzbierali množstvo odpadu – od plastov, káblov a skla až po molitany, oceľové laná či staré pletivá. Ešte pred samotným čistením absolvovali žiaci odbornú prednášku od Simona Hoffnera o Vajnorských rybníkoch, miestnej faune a flóre a o význame tejto lokality ako jedného živého celku.

Aj táto brigáda ukázala, že keď sa ľudia spoja pre dobrú vec, výsledky majú skutočný význam pre naše okolie aj životné prostredie.

Veľké poďakovanie patrí všetkým dobrovoľníkom, organizátorom, pedagógom, študentom aj vedúcemu hospodárskej správy Ivanovi Gorcsövi, ktorý opäť zabezpečil odvoz a likvidáciu vyzbieraného odpadu.

Akciu finančne podporili Ministerstvo školstva SR a Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy.

Vajnorská dychovka oslávila 160 rokov

Text: redakcia

Snímky: Maximilán Janík

Vajnory počas víkendu 16. a 17. mája patrili hudbe, folklóru a tradíciám. Vajnorská dychovka si pripomenula významné jubileum – 160 rokov od svojho vzniku.

História vajnorskej dychovej hudby sa začala písať v roku 1866 zásluhou organistu a učiteľa Václava Kubištu. Na jeho prácu nadviazali ďalšie generácie hudobníkov, vďaka ktorým sa tradícia zachovala až dodnes. Počas svojej existencie Vajnorská dychovka reprezentovala Vajnory aj Slovensko doma i v zahraničí.

Hlavný program osláv sa uskutočnil v Dome kultúry Vajnory za účasti domácich folklórnych súborov, spriateľených dychových hudieb zo Slovenska aj hostí z Moravy. Súčasťou podujatia bolo aj slávnostné odovzdávanie ocenení, nedeľná svätá omša, vystúpenia hudobných telies, ochutnávka lokálnych vín či videoprojekcia mapujúca históriu Vajnorskej dychovky.

„Vajnorská dychovka patrí k pilierom našej identity. Už 160 rokov spája ľudí, reprezentuje Vajnory a zostáva živou súčasťou nášho každodenného života,“ uviedol starosta Mestskej časti Bratislava – Vajnory Michal Vlček.

Oslavy 160. výročia boli dôstojným pripomenutím významu miestnych tradícií, kultúrneho dedičstva a hudobnej tradície, ktorá je už viac ako jeden a pol storočia neoddeliteľnou súčasťou života vo Vajnoroch.

Hovoríme s kapelníkom Vajnorskej dychovky pánom Petrom Pokrivčákom

Peter Pokrivčák

Legendárny vajnorský muzikant Titus Pilný

Text: Stanislav Bachleda
Snímky: archív Petra Pokrivčáka
a MČ Vajnory

Málokterá obec sa môže popýšiť takým výnimočným javom, akým je dychová hudba, ktorá má vyše polstoročné trvanie. Tá vajnorská je asi druhá najstaršia na Slovensku, a tak nie div, že podnecuje pozornosť všade, kam príde. Nie je to však len dĺžkou pôsobenia, ale aj peknými krojmi, najmä však osobitosťou repertoáru, úpravami skladieb, ale aj tvorbou nových. Vajnorská dychovka tohto roku i v tomto čase zaznamenáva 160. výročie svojej takmer neprerušenej činnosti. O jej histórii prinesieme osobitný materiál, ale o súčasnosti sa porozprávame s jej terajším kapelníkom pánom Ing. Petrom Pokrivčák.

› **Ako sa z mladíka stane hudobník a z hudobníka kapelník?**

Sú to vlastne dve otázky, a tak budem na ne odpovedať postupne ako si na svoju hudobnú činnosť spomínam. Narodiť sa a žiť vo Vajnorochoch, to je akoby ste prišli na svet s hudbou, a tá ma sprevádza od detstva. Najskôr som navštevoval Základnú umeleckú školu na Háľkovej ulici v Bratislave, kde som sa školil najprv v hre na zobcovú flautu a neskôr na trombón.

› **A ako sa k nemu prišli?**

Vajnorský kapelník pán Titus Pilný si ma pripravoval normálnou cestou, akú uznal za správnu. Keďže som bol najvyšší a trombón potrebuje značný priestor pri hraní, rozhodol, že budem trombonista. Takže fyziognómia ma predurčila pre tento nástroj. A pokračovalo to aj na hudobnej škole, kde sme mali aj žiacku dychovku.

› **V základnej umeleckej škole ste mali dychovku?**

Áno, bol tam dychový orchester, ktorý viedol „zhodou okolností“ kto iný, ako pán Titus Pilný. S ním sme absolvovali rôzne podujatia a súťaže, napríklad aj v tom čase najvýznamnejšiu súťaž - Pádiveho Trenčín. S dychovkou sme hrávali na rôznych akciách, podujatiach, slávnostiach a aj na prvomájových oslavách. Rád by som pripomenul, že Károl Pádívý je legenda, nestor dychovej hudby celoslovenského významu a dokonca napísal aj jednu z najznámejších skladieb - Vajnorskú polku, v nemecky hovoriacich krajinách známu pod názvom Musikantentraum. Legenda hovorí, že vznikla vo vínnej pivničke istého známeho Vajnoráka. Vajnory teda pán Pádívý navštevoval nepochybne aj preto, že sa osobne poznali a spolupracovali s vtedajším kapelníkom Ferom Feketem.

› **Ako to pokračovalo, aká je Vaša profesia?**

Ja som ITčkář, hoci som vyštudovaný stavár. Stavarinu som robil len asi päť až šesť rokov. Hudba je pre mňa veľké hobby a veľký

Vystúpenie na Dňoch Vajnor

Po účinkovaní na Vecere autentického folklóru

150. výročie Vajnorskej dychovky

Účinkovanie v relácii Zahrajte mi takuto

relax. Zároveň sa v tom vidím interpretácie a aj kreatívne. Myslím si, že zásluhou vajnorskej dychovky neustále objavujeme krásu vajnorských piesní, aj tých, ktoré s veľkou láskou a obdivom upravoval Titus Pilný. A tak sa snažíme tento odkaz posúvať ďalej.

› **Zaujímalo by ma, čím sú jeho úpravy typické pre vajnorskú mentalitu, vajnorské cítenie alebo vajnorský ideál hudby?**

V prvom rade ide o samotné skladby, špeciálne čardášové piesne inšpirované hudbou Považia, najmä trencianskeho regiónu. Úpravy, ktoré pán Pilný robil do rôznych estrád, programov a svadiieb, sú práve typické zmenou tempa, kde sa strieda pomalá spevná časť s rytmickou čardášovou a potom to celé graduje. Sú to rýchle tempá, muzikantsky náročné, a tak tieto skladby hráme len pri špeciálnych príležitostiach. Spomínam si na zaujímavú príhodu, priamo od pána Pilného, ako vznikla naša najznámejšia pieseň Mala som, mala som tulipán za pásom. Spomínal, že mu

ju spievala jeho mama Uršula Pilná. Jej pôvodný tvar mal formu voľnej piesne, no on to po čase upravil ako valčík a v tejto podobe je známy po celom Slovensku.

› **Vyjadroval vajnorskú výnimočnosť aj nástrojovými kombináciami?**

Nástrojové obsadenie je viac menej štandardné, dychovkárské, tam sa veľmi veľké špecifiká nejavia. Máme dva klarinety, dve trúbky, tenor, barytón, sprievod, basa, bicie – to je normálna zostava, ale keď spolu účinkujeme napríklad s folklórnym súborom, vyberá sa menšie obsadenie. Charakteristické je striedanie a kombinovanie nástrojov, s cieľom dosiahnutia zvukovej farebnosti. Typická je melodickosť jeho úprav, prameniaca z vajnorského cítenia a aj jeho odvaha hľadať zvukové, harmonické a rytmické postupy, ktoré presahujú rámec klasickej dychovky. To sú síce pasce pre muzikantov, ale zaujímavé, krásne. On svojím vplyvom povýšil dychovú hudbu na vyššiu umeleckú i spo-

ločenskú úroveň. On viedol Vajnoranku ako profesionálny súbor s prestávkami asi 25 rokov a potom keď sa spojili začiatkom deväťdesiatych rokov hudobníci z Vajnoráka a Vajnoranky do jednej Vajnorskej dychovky, tak to viedol ďalších 10 rokov.

› **Zašli sme trochu do minulosti, venovali pozornosť výraznému formovateľovi Vajnorskej dychovky. Ako ste sa Vy dostali do vedenia dychovky, na základe čoho si Vás vybrali ľudia?**

Titus Pilný bol nielen vynikajúci kapelník a hráč na trúbku, ale zároveň aj veľmi náročný a nekompromisný tak na seba, ako aj na ostatných. Keď šlo o hudbu, nepoznal žiadne úľavy. Možno ma považoval za pripraveného zhostiť sa úlohy kapelníka. Myslím, že asi rozhodlo to, že som bol celkom svedomitý a cielavedomý, aj keď možno muzikantsky to nebol v tých časoch tak výrazný rozdiel voči ostatným. A tak od roku 2003 dychovku vediem ja. Chvilami sa mi nechce veriť, že uply-

Na pohrebe Titusa Pilného

nulo už 23 rokov. Pociťujem, že súčasnosť je iná ako pred vyše dvomi desaťročiami, hudba kladie vyššie nároky. Aby človek dosahoval aspoň nejaké výsledky, tak treba pravidelne cvičiť, čo nie je každý ochotný podstúpiť. Špeciálne mladšia generácia chce mať rýchlo výsledky a tie častokrát neprichádzajú hneď. Takže muzikantov nepribúda, preto oceňujem každého, kto má záujem a chce sa k nám pridať a pomáhať šíriť dobré meno vajnorskej dychovej hudby. A keďže tých muzikantov nie je veľa, tak musíme robiť nejaké kompromisy. Teda nie umelecké, skôr organizačné. Aktuálne dychovku tvoria mladí i skúsení hráči a táto kombinácia je aj zárukou do budúcnosti.

› **Čo je najpodstatnejšie a čo je možno aj najťažšie najzložitejšie vo Vašej práci?**

Najkomplikovanejšia je práca s ľuďmi, musíme sa prispôbiť dobe. Spoločnosť je rozlietaná, nároky zamestnávateľov vysoké, ak potrebujem dať dohromady konkrétnu zostavu na vystúpenie, tak je to niekedy výzva, ale napokon sa to vždy podarí.

› **Čo nás posúva neustále ďalej?**

Vidím na členoch, či sú starší alebo mladší, že chcú často hrať, lebo keď sa hrá, je motivácia aj cvičiť. Keď je hrania málo, aj motivácia na pravidelné cvičenie je trochu menšia. A keďže máme muzikantov, ktorí hrajú aj v iných kapelách, hľadáme spôsoby, ako to sklbiť alebo doplniť repertoár. Aj ja osobne hrám viaceré žánre a nástroje a veľmi ma to obohacuje, máme poprockovú skupinu Shine a s kamarátmi aj swingový dixie súbor Magdala Band.

› **Aká je situácia s notovým materiálom?**

Mnohé majú už 40 – 50 rokov, tak si viete predstaviť, ako tá tá kópia vyzerá. Aktuálne sa sústreďujeme na prepísanie pôvodného materiálu do elektronickej formy, aby sa zachoval a mohli sme ho šíriť aj ďalej.

› **Vy ako ITčkář isto využívate aj súčasné možnosti prepisovania notových zápisov...**

Áno, využívame aplikácie umožňujúce písanie nôt na počítači, dnes sa už notové záznamy inak ani nepíšu. Ľahšie sa tak upravujú, menia štruktúry aj a tóniny. Nevieť si predstaviť, že by sme ešte noty písali ručne.

› **Pokúsme sa tešte raz nahliadnuť do minulosti orchestra, možno aj do tých za-**

ujímavých aj vtipných udalostí, aj jemne štekľivých, čo sa dialo napríklad na nejakých akciách...

Rád spomínam na deväťdesiate roky, keď sme boli mladší. Tie boli zaujímavé aj tým, že vtedy boli dve generácie – muzikanti 50-nici, 60-nici a my približne 25-roční plus dievčatá z našej vlastnej speváckej skupiny. Vedeli sme sa popri hudbe spontánne zabávať, na výletoch, ako aj na zájazdoch. Aj ja som si tam našiel manželku – Katarínu. Dnes, keď sme už zrelší, urobí nám radosť, keď zahráme dobrý koncert a keď sa to ľuďom páči. Špeciálnu radosť máme, keď diváci spievajú alebo tancujú s nami, vtedy sme zasiahli nielen ich uši, ale aj srdce.

› **Stáva sa, keď študujete novú skladbu a niekto by chcel jej inú podobu, než ju prezentujete Vy, vznikajú aj konfliktnejšie situácie, keď musíte vysvetľovať svoju predstavu?**

Robiť hudbu ešte neznamená, že všetko ide bez problémov. Je to kreatívny proces. Rád si vypočujem iné názory, ale rozhodnúť musím ja, ako sa hovorí – kapelník je len jeden. Niekedy doladujeme tempá alebo štruktúry v záujme dosiahnutia najlepšieho výsledku. Často vystupujeme aj s našimi skupinami, s Vajnorským okrásľovacím spolkom alebo Podobenkou. Ako tomu bolo napríklad pred dvomi rokmi, keď sme v petržalskom Zrkadlovom háji účinkovali v programe Večer autentického folklóru, kde sa vyberajú najvýraznejšie regióny z celého Slovenska. Vtedy sme spojili sily a v spolupráci s mestskou časťou sme vytvorili a prezentovali jedinečný hudobno-tanečný celovajnorský

Dožinkový sprievod

Na 160. výročí dychovky

Peter Pokrivčák vo Vajnorskom podcaste

program, ktorý dopadol výnimočne dobre. Po vystúpení sme zahrli s dychovkou tanečnú zábavu, muzikanti, speváci a tanečníci sa obliekli do krásne zdobeného vajnorského kroja a bolo to veľmi pôsobivé. Pozitívne reakcie a dobrá nálada, to je niekedy najväčšia odmena.

› **Môže zistiť poslucháč rozdiel v prístupe účinkovania orchestra, keď hrá v civile alebo keď hrá v kroji?**

Myslím si, že veľký rozdiel v tom nie je, ale ten vizuálny vnem je zásadný. Divák a poslucháč si hneď uvedomí, odkiaľ hudba pochádza. Keď hráme v kroji, nosím krásny „pruclek“ – vestu, ktorú mi vyšila teta mojej manželky, ľudová umelkyňa pani Katarína Bednárová ešte ako radovému muzikantovi. Videl som, že pán Pilný na mňa trochu zazerá, že ako je to možné, že mám takú peknú vestu, keď nie som kapelník. V nej vystupujem do dnešných dní. Myslím si, že je to taký vizuálny magnet pre diváka.

› **Vy ste aj manažér kapely. Ako často účinkujete?**

Áno, keď sa to tak vezme, je to tak. Riešim termíny aj muzikantov. Máme viacero hraní za rok, v rámci Vajnor napríklad – tradičné fašiangy vo februári, Kultúrne leto a na jeseň naše hody. Popri tom ešte hrávame aj u susedov, kam nás zavolajú – v Petržalke, vo Svätom Jure alebo v Pezinku. Snažím sa používať aj sociálne siete na propagáciu našich aktivít, fotografiami alebo nejakým videom. V tomto zmysle využívame tie najmodernejšie nástroje na zviditeľnenie činnosti.

› **Aj Vy upravujete skladby?**

Väčšinu repertoáru tvoria slovenské, moravské, české, ale hlavne typické vajnorské piesne a tance, ktoré vlastne hrávame už dlhé roky. Sporadicky vyžadujú nejakú mieru úpravu v zmysle štruktúry alebo tempa. Jedna z takých typických vajnorských piesní sa volá Japan čardáš. Nemá to nič spoločné s Japonskom. Je to „Ja pán“ čardáš ako rozkazačka, ktorú sme harmonicky zmenili tak, aby bola trošku zaujímavejšia. Takže občas príde aj nejaká potreba niečo trochu aranžérsky, muzikantsky zmeniť

› **Ale dá sa teda povedať, že v prejave orchestra stále pretrvávajú vajnorský interpretačný štýl?**

To určite áno. Starší muzikanti hovoria, že pre vajnorské piesne je typická tzv. vajnorská „tercka“, teda jednoduché vedenie dvojhlasu v tercii. Titus Pilný bol práve z tých aranžérov, ktorí si dovoľil toto pravidlo trošku popierať, takže to nebolo tak jednoducho čitateľné, harmonicky a melodicky predvídateľné. Využívali sa aj prechodové tóny, aby sa to trošku spestrilo.

› **Ktoré tance sú typické pre Vajnory?**

Napríklad Sotyš. Je to vlastne párový zoznamovací tanec, ktorý pochádza približne zo 17. storočia z Rakúska a pôvodne mal formu valčíka v trojštvrťovom takte. Potom po stovke rokov sa to pretransformovalo do finálnej podoby dvojštvrťového. Ďalšími tancami sú napríklad mazurka „Na Ostrej hore“, polka „Židofka“, spojená s vtipnou scénkou a textom alebo „Kovárska“, s dejom z kovárskej

dielne. Takže máme asi 5 – 6 charakteristických tancov typických pre Vajnory.

› **Kolko členov má momentálne Vajnorská dychovka, aké sú možnosti obnovovania nástrojového vybavenia a aká je vaša spolupráca s vedením mestskej časti?**

Momentálne hráme v obsadení dva tenory, dve-tri trúbky, dva klarinety, sprievod, bicie a štyria speváci, to je trinásť osôb. Na špeciálne vystúpenia orchester dopĺňajú aj bývalí členovia alebo iní hostia. Vtedy sa náš počet znásobí tak, ako sme sa pripravovali na slávnostný koncert k 160. výročiu, ktorý sa uskutočnil 17. mája 2026.

Pozvali sme mladé speváčky – sestry Ninku a Sašku Kaňové z Podobenky alebo bývalého starostu družobného talianskeho Alviana, ktorý s nami zaspieval bez prípravy známú áriu Va pensiero z opery Nabucco.

Starostlivosť o hudobné nástroje je iná téma, vyžaduje si aj isté prostriedky, nehovoriac o problémoch pri nákupe nových. Preto musíme obnovu etapizovať a plánovať repasovanie a nákup. Sme radi, že vďaka kultúrnemu domu máme priestor, kde môžeme pravidelne cvičiť a kde máme základňu. Za podporu našich aktivít sme vďační aj vedeniu mestskej časti a pánovi starostovi Michalovi Vlčekovi. Jeho slová hovoria za všetko: „Vajnorská dychovka patrí k pilierom našej identity a je dôkazom, že aj dedina v meste si dokáže zachovať svojho jedinečného ducha, tradície a kultúru. Už 160 rokov spája ľudí, reprezentuje Vajnory a zostáva živou súčasťou nášho každodenného života“.

Stošesťdesiat rokov legendárnej Vajnorskej dychovky (1)

Text: Stanislav Bachleda

Snímky: archív Petra Pokrivčáka

Vyššie poldruhistoročná tradícia a pôsobnosť jednej z najstarších dychových hudieb na Slovensku si zaslúži, aby sme si pripomenuli jej začiatky, formovanie a šírenie osobitnej podoby dychovej interpretácie, typickej pre Vajnory.

Hudobná história vajnorského muzikantstva pokrýva už najmenej dve storočia alebo azda aj viac, aj keď hodnoverné záznamy spreď 19. storočia chýbajú. Hudba, možno presnejšie spev, bola vo Vajnoroch známa aj v dávnych storočiach. Je to predsa len jeden z najstarších umeleckých prejavov ľudstva a základ akéhokoľvek ďalšieho rozvoja. Keďže Vajnory stáli na frekventovanej trase, kade obojsmerne viedli obchodné cesty, prichádzali sem potulní hudobníci najmä počas cirkevných sviatkov a osláv. Z vtedajšieho domáceho obyvateľstva sa však nenašli

Na národopisnom dni v Piešťanoch

žiadni napodobovatelia hudobných prejavov jednotlivcov, zabávať verejnosť ostalo len na tých, ktorí si Vajnory vybrali alebo si ich vybrala vrchnosť.

Okrem svetskej hudby tu však bola hudba liturgická, ktorá však nijakým spôsobom ne-

ovplyvňovala vznik svetskej. Až s príchodom kozáckych vojsk v polovici 19. storočia sa vo Vajnoroch začína rozvíjať systematickejšia hudobná činnosť aj vďaka tomu, že za starostlivosť občanov im kozáci ponechali svoje sláčikové hudobné nástroje. Neznamená to však, že v prostredí tejto vinárskej obce neboli do tých čias hudobné prejavy iného druhu. Známymi boli hudobníci, zvaní šutkári, ktorí hrávali na zábavách na istom type gájd, zvaných šutky, ktorých mech sa nadúval ústami. Týchto muzikantov spomínajú staršie zdroje už na začiatku 19. storočia a miesto, kde zvyčajne bývali tancovačky a posedenia, sa dodnes nazýva Šuty.

Prvá organizovaná sláčiková hudba vo Vajnoroch vznikla na začiatku druhej polovice 19. storočia aj zásluhou toho, že na západné Slovensko prenikali hudobné tendencie z Moravy. Vďaka pozorným predkom poznáme dokonca aj prvú zostavu hudobnej skupiny, a to nielen so sláčikovými nástrojmi, ale aj s klarinetom: primášom bol Ján Krištofič (1826), druhým huslistom Filip Beničič (1823), ktorý bol známy tým, že hral

Hasičské depo, kde istý čas dychovka skúšala

Václav Kubišta, zakladateľ tradície dychowky

S ochotníkmi

na husle opačne, prvým kontrášom sa stal Ján Mažárek (1830), druhým, čo v tom čase ešte nebolo bežné, Ján Belaj (1922), ešte prekvapujúcejším faktom bolo, že v hudbe hral aj klarinetista Jozef Zeman (1828), ktorého nástroj nebol z čierneho, ale zo žltého dreva. Nevedno však, odkiaľ taký inštrument pochádzal. Hudba bez tvrdenia muziky nemohla správne fungovať, a tak súčasťou bola aj basa, na ktorej hral Ján Orth (1827).

Základ ďalšieho rozvoja teda bol na svete a tak sa hudobná tradícia vo Vajnoroch rozvíjala úspešne ďalej. Nebolo to však ešte obdobie dychowky, ktorej vznik datujeme do roku 1866, keď jej základy položil český kapelník Václav Kubišta, ktorý prišiel na Slovensko na vandrovku a usadil sa najprv v Račičdorfe, kde prijal miesto učiteľa a organistu. Nedlho potom sa o tento post uchádzal začiatkom roku 1866 aj vo Vajnoroch, kde

vykonával aj funkciu notára. Znáмым sa stal aj svojím sociálnym cítením a starostlivosťou o slabších žiakov, ktorých, ak pochádzali z chudobných rodín, doučoval aj zadarmo. Keďže bol dobrý hudobník, všimol si, že talent pre hudbu je u Vajnorákov prirodzený, a tak sa rozhodol, že by stálo zato, aby sa to prejavilo aj v podobe dychowky. Ako však začať. Najschodnejšou bola práca s tými, ktorí už hrali na sláčikových nástrojoch a boli ochotní preorientovať sa na iný druh hrania. Dobrý úmysel však ešte nepriniesol úspech, a tak predbežne z dychowky zišlo. Nebol by to však zanietený muzikant, keby nebo prišiel na nápad začať učiť hrať na dychové nástroje mladých záujemcov. Otázkou bolo, kde vziať dychové nástroje. Vynaliezavosť Vajnorákov nepozná niekedy medze, a tak sa začali objavovať „zabudnuté“ nástroje, ktoré bolo treba zreparovať do prijateľného stavu. Našli sa aj prostriedky zo strany ro-

dín, ktorých mládež sa začala hudbe venovať, ba prispeli aj majetnejší občania. Ďalším problémom bolo miesto, kde by sa už malo začať skúšať, aby sa to podobalo na dychowku. Spočiatku poslúžila kováčska vyhňa ktoréhosi obyvateľa, neskôr pán učiteľ a už vlastne aj kapelník Kubišta vymohol, aby sa mohlo pracovať v jednej školskej triede. To už bol slušný začiatok. Trpezlivosť, disciplína, systematickosť sa postupne premieňali na prvé skúšky síce malého obsadenia, a tak aj s pomocou starších muzikantov sa začala formovať prvá, reálna podoba vajnorskej dychowky. V tom čase však ešte nebol známy názov budúceho orchestra.

Nadišiel však už čas, keď sa bolo treba ukázať na verejnosti, prvé účinkovania boli spočiatku na cirkevných slávnostiach, neskôr aj na civilných podujatiach. Ale o tom prinesieme viac v nasledujúcom pokračovaní.

Kapelník Fero Fekete a detská dychowka

Fero Fekete diriguje

Od Bookclubu pod Lipou k Fest Libris Vajnory

Text: Lucia Adamovská
Snímka: Tatiana Yusina

Z malej skupiny milovníčok kníh sa za necelé dva roky stala komunita, ktorá vo Vajnoroch vytvára priestor na rozhovory o literatúre, príbehoch a témach, ktoré hýbu spoločnosťou. Bookclub pod Lipou má za sebou 18 prečítaných kníh, desiatky hodín diskusií a dnes stojí aj za myšlienkou prvého komunitného literárneho festivalu Fest Libris Vajnory, ktorý bude 11. septembra vo Vajnoroch.

Keď sme na jeseň 2024 zakladali Bookclub pod Lipou, netušili sme, kam nás táto cesta zavedie. Začalo sa to jednoduchou túžbou. Najst ľudí, ktorí radi čítajú a chcú sa o knihách rozprávať. O príbehoch, ktoré v nás zostávajú ešte dlho po dočítaní poslednej strany, o postavách, myšlienkach a otázkach, ktoré si odnášame do svojich životov.

Spolu s Veronikou Kořínkovou sme zverejnili nenápadnú pozvánku na sociálnych sieťach a čakali, či sa nájdu ďalší nadšenci kníh. Na prvé stretnutie na jeseň 2024 prišlo šesť žien. Netušili sme, že práve vtedy vzniká komunita, ktorá bude o necelé dva roky neskôr stáť za myšlienkou vlastného literárneho festivalu.

Z pôvodnej šestice sa postupne vytvorilo stabilné jadro Bookclubu pod Lipou, ktoré dnes tvoria Lucia Adamovská, Veronika Kořínková, Radoslava Hoglová, Soňa Kukučková, Miroslava Zemanová Diešková a Martina Štepianska Hilbertová. Spája nás láska ku knihám, zvedavosť a chuť rozprávať sa o témach, ktoré literatúra otvára. Každá z nás prináša vlastný pohľad na prečítané knihy, životné skúsenosti aj otázky, ktoré si z čítania odnášame.

Od októbra 2024 sme sa stretli takmer dvadsaťkrát a spoločne prečítali 18 kníh. Začínali sme knihou *Roky* od Annie Ernaux. Nasledovali *Vtedy v Bratislave* od Žo Langerovej, *Taneční hodiny pro starší a pokročilé* od Bohumila Hrabala, *Feministický mani-*

Členky Bookclubu pod lipou: Lucia Adamovská, Miroslava Zemanová Diešková, Veronika Kořínková, Radoslava Hoglová, Martina Štepianska Hilbertová a Soňa Kukučková

fest od Chimamandy Ngozi Adichie, *Kde si sa vydala, tam si mlieko pýtaj* od Júlie Marcinovej, *Korene* od Emilie Sičákovéj Beblavej, *Vlasť* od Fernanda Aramburua, *Babička* od Ivany Gibovej, *Mesačný stavec mi zviazal nohy* od Eleny Hidvéghyovej-Yung, *Morálna ambícia* od Rutgera Bregmana, *Ženy z Vardø* od Kiran Millwood Hargrave, *Bernardína a iné ženy* od Jany Cigánikovej, *Amerikáni* od Tomáša Hudáka, *Sedliacky* od Joanny Kuciel-Frydryszak, *Čierne srdce* od Silvie Avalone, *Živly* od Johna Boyna a naposledy *Tam, kde číha vlk* od Ayelet Gundar-Goshen.

Počas našich stretnutí sme precestovali literárne Slovensko, Česko, Francúzsko, Španielsko, Izrael, Taliansko, Nigériu, Nórsko aj Poľsko. Čítali sme romány, memoáre, historické príbehy, eseje aj knihy o spoločenských témach. Ešte dôležitejšie však je, že sa z čitateľského klubu stalo miesto priateľských stretnutí, otvorených rozhovorov a vzájomnej inšpirácie.

Práve z tejto skúsenosti vznikla myšlienka komunitného festivalu **Fest Libris Vajnory**, ktorý plánujeme uskutočniť 11. septembra 2026 v Parku pod lipami. Festival pod heslom *Cesta knihy k čitateľovi* predstaví literatúru v jej

najširšej podobe – od rozprávačstva a storytellingu cez autorské čítania až po súčasnú knižnú tvorbu. Návštevníkov čakajú diskusie, workshopy, knižný swap, stretnutia s autorami a priestor na objavovanie nových príbehov.

Naším cieľom je vytvoriť vo Vajnoroch podujatie, ktoré bude prepájať generácie, podporovať čítanie, kritické myslenie a komunitný život. Veríme, že knihy majú jedinečnú schopnosť spájať ľudí – a práve o tom je Bookclub pod Lipou aj projekt Fest Libris Vajnory, finančne podporený Nadáciou mesta Bratislavy a mestskou časťou Bratislava-Vajnory. Ne finančným partnerom festivalu je Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS).

Tešíme sa na stretnutie s vami 11. septembra 2026 v Parku pod lipami.

BRATISLAVA

VAJNORY

BKIS

Deň matiek v Parku pod lipami priniesol poďakovanie, úsmevy aj krásne vystúpenia

Text: redakcia **Snímka:** Lucia Jarošová

Park pod lipami sa počas nedeľného popoludnia 10. mája niesol v znamení úcty, vďaky a milých stretnutí. Mestská časť Bratislava-Vajnory si spolu s obyvateľmi pripomenula Deň matiek, sviatok všetkých žien, ktoré rozdávaajú lásku, starostlivosť a nekonečné objatia.

Podujatie prilákalo množstvo rodín, mamičiek aj starých mám, pre ktoré si deti pripravili krásny program plný piesní, básní a vystúpení. O príjemnú atmosféru sa postarali deti z Podobenky z Vajnor aj žiaci vajnorských škôl, ktorí svojimi vystúpeniami vyčarili nejedného úsmev a dojali mnohých prítomných.

Starosta mestskej časti Michal Vlček vo svojom príhovore pripomenul, že práve mamy stoja pri nás počas celého života a mnohé veci, ktoré pre nás robia, si uvedomíme až s odstupom času. „Veľa vecí berieme v živote ako samozrejmosť. Až časom človek pochopí, koľko trpezlivosti, starostí a obety je ukrytých za úplne obyčajnými každodennými momentmi,“ zaznelo počas slávnostného popoludnia.

Zároveň poďakoval všetkým ženám, ktoré svojim rodinám dávajú lásku, pokoj, oporu a silu každý jeden deň. „Som veľmi rád, že sme si dnes vo Vajnoroch našli čas povedať našim mamám obyčajné, ale úprimné ‚ďakujem,‘“ doplnil starosta.

Súčasťou podujatia bola nielen kultúrna časť, ale aj príležitosť stretnúť sa, porozprávať a spoločne stráviť príjemné popoludnie v srdci Vajnor. Veľké poďakovanie patrí všetkým účin-

kujúcim deťom, pedagógom, organizátorom, ale predovšetkým mamám a starým mamám za ich trpezlivosť, podporu, silu a lásku, ktorú dávajú svojim rodinám počas celého roka.

Deň matiek vo Vajnoroch tak opäť potvrdil, že aj jednoduché spoločné chvíle majú veľký význam a dokážu vytvoriť krásne spomienky pre všetky generácie.

Podobenka a jej vajnorské dobroty

Text: Renáta Hrašková

Snímka: Podobenka z Vajnor

V sobotu 23. mája 2026 zorganizoval SĽUK vo svojich priestoroch v Rusovciach ďalší ročník podujatia Deň detí v SĽUK-u. Celý program bol inšpirovaný tradičnou ľudovou kultúrou.

Deti sa vyšantili v tvorivých dielňach, čakalo ich živé múzeum domácich prác v podaní folklórnej skupiny z Kozároviec či školička tanca. Šikovné dievčatá zapletali princeznám tradičné vrkoče v rôznych úpravách, maľovali na tvár ornamentálne variácie. Na javisku sa predviedli detské folklórne súbory aj tanečné štúdio s gymnastickou šou. Súčasťou celodenného programu bolo aj tradičné bábkové divadlo či tanečná veselohra Gašparko v divadle SĽUK. Vo vnútorných priestoroch boli pre deti priprave-

né aj rôzne interaktívne hry a hádanky. Bolo z čoho vyberať!

Stalo sa už tradíciou, že Podobenka z Vajnor chodí na toto milé a veľmi populárne podujatie predviesť tradičnú vajnorskú kuchyňu. Nie inak tomu bolo aj tento rok. Šikovné podobenkáčky napiekli sladké aj slané vajnorské dobroty, ktoré sme potom ponúkali maškrtným hladom priamo v našom stánku. Od skorého dopoludnia celým areálom rozvoniavala pravá fizulovica, na ktorú sa zbíhali slinky nejednému fajšmekrovi. Deti aj dospelí sa veru nevedeli dočkať aj smažených šišiek, ktoré sa tiež pripravovali priamo na mieste a deti tak mali možnosť pozorovať, ako ich obľúbená laskomina vlastne vzniká. No veru – cesto koľkokrát ani nestihlo vykysnúť a šišky už boli „rozobrané“! :-)

Výbornými partákmi pre nasýtenie všetkých hladom boli pre nás aj tento rok naši kamaráti z Pukanca so svojimi jedinečnými párencami.

O kávičku k našim dobrotám sa zasa postarali skúsení baristi z kaviarne Barzzuz.

Ďakujeme SĽUKu za pozvanie a už teraz sa tešíme na ďalšiu spoluprácu.

Keď obyčajný príbeh dokáže meniť veci okolo nás

Text a snímka: Miroslava Zemanová Diešková, občianske združenie ToTieMy

Koľkokrát za deň povieť svojim deťom vetu Sústred' sa, prosím ťa? Žijeme v dobe rýchlych digitálnych vnevmov, ktoré nás aj naše deti oberajú o schopnosť udržať pozornosť. Bojovať s mobilmi zákazmi nevedie nikam, pritom riešenie máme v rukách od nepamäti. Volá sa storytelling – teda vedomé, tradičné rozprávanie príbehov. Práve o tom, ako dokáže obyčajný príbeh prebudiť záujem, učiť nás aktívnemu počúvaniu a vracat' nás k sebe navzájom, bol náš komunitný večer zo série Pre ZMENU párty.

Vo štvrtok 4. júna sme sa po prvýkrát stretli vo vynovených priestoroch pivnice Bakchus Vila v Parku pod lipami, čím sme oficiálne otvorili tohtoročnú sériu našich obľúbených susedských podujatí. Naším cieľom bolo vytvoriť priestor na rozprávanie, počúvanie a prepájanie ľudí, ktorí veria, že zmena v komunite začína zdieľaním spoločných zážitkov. Pozvanie medzi nás prijali dve výnimočné ženy, ktoré so silou živého slova dlhodobo pracujú – lektorka storytellingu Martina Já-

Zľava Sylvia Pabst, Martina Jánošíková a Martina Hilbertová

nošíková a storytellerka i sprievodkyňa mestskými príbehmi Sylvia Pabst, obe zo spolku Príbehom na stope. Večerom nás sprevádzala moderátorka Martina Hilbertová.

Že storytelling nie je len teória, sme mali možnosť zažiť priamo na vlastnej koži. V ko-

mornej atmosfére historickej pivnice zaznelo niekoľko dychberúcich príbehov. Zakladateľka spolku Príbehom na stope Martina Jánošíková nás vtiahla do exotiky cez tradičný japonský príbeh o mníchovi a jej kolegyňa Sylvia Pabst zasa nezaprela učiteľku estetiky, keď farbisto oživila príbeh slávneho obrazu Zrodenie Venuše. Pred publikum sa však odvážne postavila aj Miroslava Zemanová Diešková, ktorá v praxi predviedla, čo sa naučila ako absolventka Martininej dielne storytellingu, a hlbokým príbehom o tom, ako bezpečný život môže byť tým najnebezpečnejším, dokonale uzavrela túto magickú mozaiku živého slova.

Počas diskusie sme sa dotkli témy, ktorá rezonuje v každej rodine aj škole. Ako udržať pozornosť žiakov v čase digitálneho smogu? Ukazuje sa, že príbehy nepatria len do materských škôl alebo na hodiny slovenčiny a dejepisu. Storytelling je silný pedagogický nástroj, ktorý funguje aj v exaktných predmetoch, akým je napríklad fyzika. Keď abstraktný fyzikálny jav dostane ľudský rozmer a dejovú linku, detský mozog si ho vďaka emócií zapamätá oveľa prirodzenejšie.

Veľkou témou večera bola aj klesajúca čitateľská gramotnosť detí. Hostky potvrdili, že ak s deťmi začneme včas a vedome pracovať cez príbehy, dokážeme ich prirodzený záujem o literatúru udržať aj na kritickom druhom stupni základných škôl, kde inak knihy často prehrávajú boj s displejmi. Príbeh totiž v poslucháčovi aktivuje obrazotvornosť a učí ho tomu, čo nám dnes v spoločnosti najviac chýba – schopnosti naozaj aktívne a s empatiou počúvať druhého človeka. Celú túto skvelú diskusiu a jedinečnú atmosféru večera ste navyše mohli sledovať aj z pohodlia domova, keďže podujatie bolo naživo streamované cez profil Bakchus Vila.

Ďakujeme všetkým za úžasnú neónovú atmosféru, chuť diskutovať a podporu našej tradičnej dobročinnnej tomboly. Celý výťažok z nej poputuje na podporu septembrového knižného festivalu FEST LIBRIS VAJNORY, kde vďaka tomu budeme môcť pre deti zorganizovať napríklad aj skvelú zážitkovú dielňu storytellingu.

Naša vďaka patrí aj partnerom podujatia – spolku Príbehom na stope a reštaurácii Bakchus Vila. Projekt sa realizuje s finančnou podporou Nadácie mesta Bratislavy.

Sylvia Pabst rozpráva príbeh o obraze Zrodienie Venuše, asistuje jej Martina Jánošíková

**POZNAČTE SI DO KALENDÁRA:
POKRAČUJEME UŽ KONCOM JÚNA
NA TÉMU VZŤAHOV!**

Ak vás zaujala naša prvá tohtoročná párty, máme pre vás skvelú správu. Sériu Pre ZME-NU párty bude pokračovať hneď koncom mesiaca. Vo štvrtok 25. júna sa spoločne pozrieme na tému, ktorá sa hlboko dotýka každého z nás – na vzťahy, ich hĺbku, pravdivosť, krízy aj úskalnia. Naším vzácnym hos-

ťom bude známa dvojica: dokumentaristka a režisérka Diana Fabiánová a uznávaný psychológ, spisovateľ a „happyterián“ Aleš Bednařík. Inšpiráciou pre našu otvorenú a úprimnú diskusiu bude aj nový film Diany Fabiánovej *Hranice vernosti*. Čaká nás večer plný silných tém, humoru, nadhľadu a skvelej atmosféry. Sledujte nás, toto si nebudete chcieť nechať ujsť!

ZA NAMI DO KAMI

GENERÁLNY DODÁVATEĽ STAVIEB

- ➔ PROJEKT MANAŽÉR
- ➔ PRÍPRAVÁR STAVIEB
- ➔ STAVBYVEDÚCI
- ➔ MAJSTER
- ➔ OFFICE PODPORA

DEVELOPERSKÉ PROJEKTY

www.kami-profit.sk

personalne@kami-profit.sk

SLOVENSKO

ČESKÁ REPUBLIKA

CHORVÁTSKO

**KAMI
PROFIT**

Bratislava - Vajnory

Inzercia

Svadba.

Čepenie nevesty

Text: Anna Bednáriková, Božena Zemešová

Snímky: Anna Bednáriková,
Maximilán Janík

Vajnorský okrásľovaci spolok sa pri príležitosti 160. výročia Vajnorskej dychovky vo svojom programe venoval Vajnorskej svadbe – čepeniu nevesty v skrátenej verzii. Z knihy Vajnory – vlastivedná monografia chceme priblížiť rozšírenú verziiu.

Čepenie nevesty vždy o polnoci prinieslo na svadbu oživenie a zábavu svadobčanov. Svadba bola významnou udalosťou, ktorá sa týkala nielen mladého páru, ale aj širokého príbuzenstva. Pri všetkých častiach svadby mali dôležité postavenie osoby, ktoré mali pridelenú určitú úlohu. Hlavnou postavou bol „stárek“. Zvláštne postavenie medzi mládežou mali družbovci – zo strany ženícha a „muadžší“, zo strany nevesty. Mladý pár „ženích a nevjesta“, ako aj rodičia „svadebňí maci a svadebňí otec“, mali na svadbe pasívne postavenie. Pred polnocou prichádzali do ženíchovho domu ženy z nevestinej strany s čepcom pre nevestu. Keďže ich nechceli hneď pustiť dnu, stáli pred dverami a spievali: „Z dalekej sme krajiny“...

Pred začepeníom sa konal obrad „Uvádzaňí nevjesti“, hlavnú úlohu mal starší družba. V jednej ruke medzi rozťahnutými prstami držal zapálené sviečky, ktoré mu nesmeli zhasnúť, lebo by bola nevesta nešťastná. Druhou rukou vodil nevestu po izbe, pohybujúc sa striedavo dopredu-dozadu v rytme piesne, ktorú spievali svadobčania, utvoriac okolo nich kruh a spievajúc pieseň „Stracilua sem partu“.

Na posledné slová piesne družba prudko mávol rukou, sviečky zhasli a začalo čepenie nevesty. Čepenie nevesty bol dôležitý akt, ktorému sa nevesta musela podrobiť, aby podľa obyčajového práva mohla patriť medzi vydaté ženy.

Pri čepení nevesty bola veľmi dôležitá úprava vlasov a pokrytie hlavy nevesty. Ženy, ktoré čepili nevestu si na úprave veľmi zakladali. Vlasy vpredu boli učesané na cestičku alebo vyčesané nad čelom dohora – nesmeli padať na čelo. Čepiec sa dával na glgulu a pevne sa omotal okolo hlavy, aby pevne držal – gatníkami – keprovkou. Keprovka sa musela schovať pod čepiec tak, ako aj keprovka z grguli. Na čepiec sa dávala biela a červená stuha,

pripevnené špendlíkmi. Červená mašľa kopírovala výšivku na čepci, muselo byť vidieť iba výšivku, nikdy nie biele plátno čepca. Hovorilo sa, že musí byť vidieť iba to, čo je pekné, takže bolo vidieť bielu a červenú mašľu, gatníky, keprovka bola skrytá pod čepcom.

Dievčatá nosili dlhé vlasy, zapletené do dvoch vrkočov, ktoré si vzadu upravili na „golésko“. Družičky a nevesta nosili

vo vlasoch pantlík, čo boli korálky a „ružičky“ našité na stužke asi päť centimetrov širokej splývajúcej dolu chrbtom.

Neveste, keď dali dolu pantlík, dali na hlavu „grgulu“, ako nazývali hrubý drôt, v tvare otvoreného „V“ omotaný konopným plátnom. Účelom tejto procedúry bolo vystužiť čepiec. Grgulu si uviazali na hlavu tzv. „gatičkama“, teraz nazývanou keprovka. Čepiec, ktorý neveste dávali na grgulu, bol z bieleho plátna, sviatočný čepiec mal „dénko“ vyšívané farebnými bavlnkami alebo zlatou a striebornou niťou.

Neveste k čepcu dali tzv. „predek“, čo bola zvyčajne tuho naškrobená a do záhybov poskladaná látka a na nej boli pripevnené umelé kvety. Na prvom čepci, ktorý dostala nevesta pri čepení na svadbe, býval na „denku“ vyšíty orel alebo šiška. Čepiec so šiškou si brávala nevesta aj na úvod a na krst. Ak si žena nevzala k čepcu predek, nosila nad čelom na čepci tzv. „predničky“, čo boli stužky päť centimetrov široké, vyšívané zlatou a striebornou niťou.

Začepeníu nevestu si ženich musel od zien kúpiť, inak mu ju nedali. Pri tomto „predávaní nevesty“ boli žartovné výstupy, jednanie sa o cenu, čo sa robilo formou pred-

nášania žartovných rýmovaných rečí medzi ženichom a ženami. Keď ženich zaplatil požadovanú sumu a nevesta bola predaná, dostali ženy, čo ju čepili „oldomáš“ od ženicha (peniaze, pohostenie).

Začepená nevesta musela tancovať najprv so ženichom a postupne s ďalšími účastníkmi svadby (rovnako aj ženích).

A tak svadba pokračovala až do rána...

Medzinárodný deň detí vo Vajnoroch priniesol radosť, smiech aj spoločné chvíle

Text: redakcia

Snímky: Lucia Jarošová

Posledný májový víkend patril vo Vajnoroch deťom. Na detskom ihrisku na Koniarkovej sa stretli rodiny, deti, rodičia aj starí rodičia, aby spolu oslávili Medzinárodný deň detí v atmosfére plnej radosti, hier a spoločných zážitkov.

Podľa starostu mestskej časti Bratislava-Vajnory Michala Vlčeka sú to práve takéto momenty, ktoré majú v dnešnej rýchlej dobe mimoriadnu hodnotu.

„Keď som cez víkend pozeral na deti na detskom ihrisku na Koniarkovej, uvedomil som si jednu jednoduchú vec. Deti nepotrebujú k šťastiu až tak veľa. Stačí im priestor na hru, kamaráti okolo seba, trocha zábavy a ľudia, s ktorými sa cítia dobre,“ uviedol Michal Vlček.

Ako dodal, práve prirodzená detská radosť dokáže vytvoriť nezabudnuteľné chvíle: *„Detské úsmevy sa nedajú naplánovať ani kúpiť. Buď prídu, alebo neprídu. A cez víkend ich bolo vo Vajnoroch naozaj všade.“*

Na ihrisku panovala počas celého dňa živá a priateľská atmosféra. Deti sa hrali, behali a smiali, zatiaľ čo rodičia a starí rodičia si našli čas byť spolu a užiť si spoločné chvíle. Medzinárodný deň detí zároveň pripomenul význam najmladšej generácie pre budúcnosť mestskej časti.

„Deti sú to najcennejšie, čo vo Vajnoroch máme. Sú našou budúcnosťou, ale zároveň aj dôvodom, prečo sa snažíme robiť Vajnory lepším miestom už dnes. Miestom, kde môžu bezpečne vyrastať, hrať sa, športovať, vytvárať si priateľstvá a zbierať spomienky na detstvo,“ uviedol starosta.

Stovky dobrovoľníkov venovali Bratislavskému kraju viac ako 3 300 hodín

Zapojili sa aj vajnorskí vinohradníci

Text: Bratislavské dobrovoľnícke centrum

BRATISLAVA, 28. máj 2026

Do nezištnej pomoci sa v Bratislavskom kraji zapojilo celkovo 872 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Kampaň spojila jednotlivcov, firmy i školy, ktorí spoločne venovali viac ako 3 300 hodín dobrovoľníckej pomoci. Pre neziskové organizácie a samosprávy tak vytvorili ekonomickú hodnotu vo výške takmer 22 000 eur.

Škála možností, ako sa zapojiť, bola rozmanitá – od environmentálnych projektov a starostlivosti o verejné priestory cez aktivity v materských školách a mládežníckych organizáciách až po výpomoc v knižniciach. Hoci sa najväčší záujem sústredil v hlavnom meste, zapojili sa organizácie a jednotlivci naprieč celým samosprávnym krajom.

Do kampane koordinovanej Bratislavským dobrovoľníckym centrom (BDC) sa počas tretieho májového týždňa tohto roka zapojilo spolu 47 organizácií so 76 konkrétnymi aktivitami.

Týždeň dobrovoľníctva potvrdil silnú občiansku angažovanosť obyvateľov a motiváciu podieľať sa na kultivácii a zveľadovaní miest, v ktorých spolu žijeme. Či už ide o revitalizáciu zelene, podporu komunit či inkluzívne dobrovoľníctvo, konštatuje Monika Fedorová, koordinátorka Týždňa dobrovoľníctva v Bratislavskom kraji, a pripomína:

Spoločne strávené chvíle s mladými ľuďmi, seniormi a ľuďmi so znevýhodnením nám ukazujú, že skutočná hodnota dobrovoľníctva nespočíva len v počte venovaných hodín, ale v budovaní silnej solidárnej spoločnosti, v ktorej má svoje miesto každý z nás.

POMOC OD STUPAVY AŽ PO MODRU

Osemnásť ročník Týždňa dobrovoľníctva sa niesol aj v duchu Medzinárodného roka dob-

rovoľníctva pre udržateľný rozvoj a ako každoročne reagoval na reálne potreby regiónov. Organizácie pripravili pre verejnosť rôznorodé príležitosti v rôznych okresoch a mestách kraja:

Stupava: Účastníci sa podieľali na revitalizácii zelene v areáli Ekocentra Stupava a organizačne pomáhali s prípravami lokálneho festivalu Láskavá Stupava pre miestnu komunitu a susedstvo.

Modra: V neziskovej organizácii Claudianum, poskytujúcej dennú sociálnu starostlivosť pre dospelých s mentálnym a kombinovaným postihnutím, pripravili dobrovoľníci zážitkový program. Tvorivé dielne, spoločenské hry a športové aktivity podporili snahu strediska o sociálnu rehabilitáciu a priniesli klientom chvíle vzájomného porozumenia.

Svätý Jur: Na zrúcanine gotického hradu z 13. storočia Biely Kameň sa dobrovoľnícke skupiny pod odborným vedením OZ Castrum Sancti Georgii – ktoré sa venuje záchrane, stabilizácii a obnove – zapojili do konzervácie a záchranných prác tejto národnej kultúrnej pamiatky.

Bratislava: Práve v Bratislave sa koncentrovala synergia dobrovoľníckych iniciatív. Vo Vajnorskom vinohradníckom spolku Via Vitis sa dobrovoľníci zapojili do údržby vinohradov a prispeli tak k zachovaniu vinohradníckych tradícií regiónu. V Domove jesene života v Dúbravke sa zamerali na úpravu záhrady a tvorbu skalky, čím seniorom vytvorili príjemnejšie prostredie na trávenie času. Svojou energiou a úprimným záujmom o druhých prispeli aj k aktivitám občianskeho združenia DOMKA na Mamateyovej ulici, kde pomáhali vytvárať bezpečný priestor plný športu, zábavy a nových priateľstiev pre deti a mládež.

DOBROVOĽNÍCTVO AKO SÚČASŤ VZDELÁVANIA: OBČIANSKA NÁUKA V PRAXI

Dôležitým pilierom tohto ročníka boli aj vzdelávacie inštitúcie, ktoré ukázali, že mladá ge-

nerácia má o svet okolo seba úprimný záujem, ak dostane tú správnu príležitosť. Príkladom úspešného zapojenia mladých ľudí bolo Gymnázium L. Novomeského, kde sa do aktivít zapojilo až 12 tried. Študenti počas Týždňa dobrovoľníctva pomáhali nielen v rámci školských aktivít, ale zapojili sa aj do dobrovoľníckych projektov naprieč celým Bratislavským krajom – od environmentálnych iniciatív v organizáciách ako BROZ či Via Vitis cez pomoc v zariadeniach pre seniorov až po zveľadovanie priestorov svojich škôl, kde sa pustili do obnovy plotov či úpravy areálov.

O tom, že sa mladí ľudia venujú dobrovoľníctvu aj celoročne, svedčia aj skúsenosti žiakov zo ZŠ Tilgnerova, ktorí v rámci celoročného programu Dobrovoľníci na školách v rozhovore porozprávali o tom, ako vnímajú dobrovoľníctvo. Dobrovoľníctvo nie je len o jednorazových aktivitách či odpracovaných hodinách, ale predovšetkým o budovaní vzťahov, preberaní osobnej zodpovednosti a pozitívnom vplyve na prostredie, ktoré nás obklopuje.

ČÍSLA, KTORÉ HREJÚ: BILANCIA TÝŽDŇA DOBROVOĽNÍCTVA V BRATISLAVSKOM KRAJI

Zapojené organizácie: 47

Uskutočnené dobrovoľnícké aktivity: 76

Dobrovoľníci a dobrovoľníčky: 872

Celkový počet odpracovaných hodín: 3 332,5

Odhadovaná ekonomická hodnota dobrovoľníckej práce: 21 967,84 €

O KAMPANI

Celoslovenskú iniciatívu Týždňa dobrovoľníctva, ktorá sa konala od 18. do 24. mája, zastrešuje Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií v úzkej súčinnosti s regionálnymi dobrovoľníckymi centrami. Celkovo sa do aktivít zapojilo 9 450 dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, ktorí venovali komunitám 24 267 hodín nezištnej pomoci.

Firemní dobrovoľníci pomohli vo Vajnoroch pri skrášľovaní verejných priestorov. Spolu máme srdcia na správnom mieste

Text: redakcia

Snímky: archív

Mestská časť Bratislava-Vajnory sa v piatok 5. júna zapojila do 20. ročníka najväčšieho dobrovoľníckeho podujatia v strednej Európe – Naše Mesto. Vďaka ochote a nasadeniu firemných dobrovoľníkov sa podarilo zrealizovať viacero aktivít, ktoré prispievajú ku kvalitnejšiemu a príjemnejšiemu prostrediu pre obyvateľov.

Vo Vajnoroch sme privítali dobrovoľníčky a dobrovoľníkov zo spoločnosti Metro Cash & Carry, ktorí pomohli s upevnením a vyrovnaním už zasadených stromov v areáli Základnej školy Kataríny Brúderovej. Stromy sa vplyvom vetra postupne vychýlili a ich odborné vyrovnanie prispieva k ich správnejmu rastu a dlhodobej vitalite.

Dobrovoľníci zo spoločnosti IBM sa zároveň pustili do natierania oplotenia na Šaldovej ulici. Obnovené oplotenie zatriktívnilo lokalitu v blízkosti základnej školy a prispelo k príjemnejšiemu vzhľadu verejného priestoru.

Podujatie Naše Mesto organizuje Nadácia Pontis už dvadsať rokov. Z pôvodne malej

lokálnej iniciatívy sa postupne stalo celoslovenské podujatie, ktoré každoročne prepája firmy s organizáciami a samosprávami. Počas dvoch desaťročí sa do dobrovoľníckych aktivít zapojilo viac ako stotisíc ľudí. Vlani pomáhali dobrovoľníci v 57 mestách a obciach po celom Slovensku – v školách, škôlkach, komunitných centrách, neziskových organizáciách, útulkoch, ale aj pri ochrane prírody či obnove kultúrnych pamiatok.

Aj vo Vajnoroch sme mali možnosť presvedčiť sa, že dobrovoľníctvo dokáže spájať ľudí

a prinášať konkrétne výsledky. Firemní dobrovoľníci prišli v tradičných tričkách so sloganom Mám srdce na správnom mieste a svojou prácou pomohli zlepšiť prostredie, ktoré každodenne využívajú naši obyvatelia. Tohtoročný ročník bol výnimočný nielen tým, že projekt Naše Mesto oslávil svoje 20. výročie, ale aj tým, že sa niesol v duchu Medzinárodného roka dobrovoľníctva vyhláseného Valným zhromaždením OSN. Všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa zapojili do aktivít vo Vajnoroch, patrí úprimné poďakovanie za ich čas, energiu a ochotu pomáhať.

Aj tento máj Vajnory krásne rozkvetli

Text: redakcia Snímka: archív

Aj máj, ktorý je mesiacom lásky, priniesol do našich ulíc a záhrad krásne jarne farby. V týchto dňoch obzvlášť vynikajú záhony pri kaplnke na Roľníckej a na križovatke ulíc Osloboditeľská a Rybníčná, kde rozkvetli kosacie, vlčie maky aj ďalšie trvalky a letničky.

Možno ste ani netušili, že oba tieto záhony vznikli vďaka participatívnejmu rozpočtu v roku 2024. Aj po čase tak robia radosť obyvateľom a pripomínajú, aký dôležitý význam má zapájanie občanov do rozhodovania o verejnom priestore. Práve takéto projekty ukazujú, že dobré nápady majú zmysel aj do dlhodobej budúcnosti. Ľudia si na Osloboditeľskej ulici obľúbili novú lavičku. Oddychujú tam deti čakajúce na autobus, ale aj obyvatelia počas svojich prechádzok. A práve poseadenie medzi rozkvitnutými záhonmi má svoje jedinečné čaro.

Mája vo Vajnoroach opäť spojila generácie

Text: redakcia **Snímky:** archív

Jar je v plnom prúde a začiatok mája každoročne pripomína jedno z najkrajších období v roku. Vo Vajnoroach, ktoré si dodnes zachovávajú charakter „dediny v meste“, je s týmto časom neodmysliteľne spojená aj krásna tradícia stavania Máje.

Vo štvrtok 30. apríla sa v Parku pod lipami stretli obyvatelia všetkých generácií, aby spoločne oslávili príchod jari tak, ako sa patrí – folklórom, spevom, súťažami a dobrou ná-

ladou. Slávnostná atmosféra opäť potvrdila, že tradície majú vo Vajnoroach pevné miesto.

Starosta mestskej časti Bratislava-Vajnory zároveň pripomenul význam tejto tradície: „Spája generácie, prináša radosť a pripomína nám, že práve tieto spoločné chvíle robia našu dedinu dedinou v meste.“

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa na organizácii a priebehu podujatia podieľali. Osobitne Vajnorskému okrásľovaciemu spolku za spevácky sprievod, ktorý dotvoril autentickú atmosféru, ako aj členom Dobrovoľného hasičského zboru z Ivanky pri Du-

naji a miestnym hádzanárom, ktorí pomohli s postavením Máje.

Tradícia stavania Máje má hlboké korene. V minulosti sa menšie Máje stavali pred domy, kde žili dievčatá súce na vydaj, a zároveň mali symbolicky chrániť pred zlými duchmi či chorobami. Dnes predstavuje najmä krásnu pripomienku našej histórie, kultúrneho dedičstva a spolupatričnosti.

Aj tento rok sa tak vo Vajnoroach podarilo oživiť tradíciu, ktorá spája ľudí a prináša radosť do verejného priestoru. Mája bude robiť radosť všetkým obyvateľom počas celého mesiaca.

Napúšťanie bazénov má v čase sucha svoje pravidlá

Text: BVS Snímka: archív

Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS) zaznamenala s nástupom tropických teplôt zvýšený odber pitnej vody najmä v súvislosti s napúšťaním bazénov. Nevhodný spôsob napúšťania môže spôsobiť pokles tlaku vody alebo dočasné obmedzenia v jej dodávke. BVS preto radí, ako správne postupovať.

„Zákazníkom, ktorí sa rozhodnú napustiť bazén z verejného vodovodu, odporúčame, aby si na napúšťanie zvolili správny čas a vhodný postup,“ hovorí Matúš Stračiak, hovorca Bratislavskej vodárenskej spoločnosti. Verejný vodovod nie je primárne dimenzovaný na napúšťanie bazénov, ide o mimoriadny odber, ktorý môže ovplyvniť plynulosť zásobovania pitnou vodou.

Pri rýchlom a prudkom napúšťaní dochádza k nárazovým zmenám tlakových pome-

rov vo vodovodnej sieti. Tie spôsobujú uvoľňovanie inkrustov a usadenín z vnútorných stien potrubia. Následkom môže byť zakalenie vody a v niektorých prípadoch aj pokles tlaku, ktorý pocítia nielen jednotliví odberatelia, ale aj širšie okolie. BVS preto odporúča dodržiavať pri napúšťaní bazénov tieto zásady:

NAPÚŠŤANIE BAZÉNA SPRÁVNE NAČASUJTE!

Najvhodnejšia doba je v nočných hodinách medzi 21.00 a 05.00 hodinou. Ideálne je rozložiť napúšťanie na viac dní, čím eliminujete pravdepodobnosť, že v rovnakom čase budú napúšťať bazény aj ďalší odberatelia. Nedôjde tak k zmene hydraulických pomerov v sieti, ktoré majú za následok zhoršenie senzorickej vlastností vody.

NAPÚŠŤAJTE POMALY!

Pri plnom otvorení napúšťacieho ventilu a za predpokladu, že sa napúšťa viacero

bazénov v rovnakom čase, dôjde k zvýšeniu rýchlosti prúdenia v celej rozvodnej sieti a z vodovodného potrubia sa uvoľnia prirodzene sa vyskytujúce usadeniny, ktoré spôsobujú zakalenie vody.

Dodržiavaním týchto odporúčaní odberatelia prispievajú k zachovaniu kvality vody a stabilného zásobovania v celej vodovodnej sieti.

Na Urbana 2026: tradícia, ktorá spája vinohrady, ľudí aj spomienky

Text: Via Vitis **Snímka:** archív Via Vitis

Sviatok svätého Urbana patrí vo vinohradníckych oblastiach oddávna k najvýznamnejším udalostiam roka. Ani vo Vajnoroch tomu nie je inak. Vajnorský vinohradnícky spolok Via Vitis si tento sviatok pravidelne pripomína od roku 2021 v komunitnej vinici Široké, o ktorú sa spoločne staráme. Práve podľa nej vznikol aj názov podujatia Na Urbana v Širokém.

Za niekoľko rokov sa z tohto miesta nestala len vinica, ale aj priestor stretnutí, brigád, rozhovorov, oddychu a spoločných zážitkov. Miesto, kde sa stretávajú generácie a kde sa zachovávajú vinohradnícke tradície, ktoré boli vo Vajnoroch prirodzenou súčasťou života našich predkov.

Tento rok však priniesol netradičnú situáciu. V jeden deň sa vo Vajnoroch stretli až tri významné podujatia – Vína v parku, oslavy 160. výročia založenia Vajnorskej dychovej hudby a naše tradičné stretnutie pri svätom Urbanovi. Keďže sme nechceli návštevníkov rozdeľovať medzi viacero akcií, rozhodli sme sa program trochu prispôbiť.

Počasia nám našťastie prialo a v sobotu 16. mája sme sa stretli pri kaplnke svätého Urbana na Rybníčnej ulici, kde sa uskutočnilo požehnanie vín, vinohradov a budúcej úrody. Podujatie pripravili Vajnorský vinohradnícky spolok Via Vitis, mestská časť Bratislava-Vajnory a Farnosť Vajnory.

Požehnanie udelil vajnorský farár Jozef Kováčik. V modlitbách zazneli prosby za vinohrady, vinohradníkov, vinárov i za priaznivé počasie počas celej sezóny. Svätý Urban je totiž už celé stáročia považovaný za ochrancu viníc a vinohradníkov. Práve k nemu sa obracali generácie pestovateľov s prosbou o ochranu pred mrazmi, búrkami, krupobitím a ďalšími pohromami, ktoré mohli zničiť celoročnú prácu.

Tohtoročné stretnutie malo ešte jeden príjemný rozmer. Mnohí Vajnoráci možno ani netušia, že kaplnku svätého Urbana vo Vajnoroch máme. Dnes je ukrytá medzi rodinnými-

mi domami a často zostáva mimo pozornosti verejnosti. O to viac nás teší, že sme si práve na tomto mieste mohli pripomenúť časť vinohradníckej histórie našej obce.

Veríme, že podobné podujatia pomôžu upriamiť pozornosť na toto výnimočné miesto a prispieť k tomu, aby sa oň aj v budúcnosti staralo s rovnakou úctou, s akou ho budovali naši predkovia.

Po oficiálnej časti nasledovalo príjemné susedské stretnutie. Návštevníci mali možnosť ochutnať vína od našich spolkových vinárov, posediť si pri spoločnom stole a porozprávať sa o vinohradoch, víne aj živote vo Vajnoroch. Nechýbali ani výborné domáce osúchy od Zdenky, čerstvé pagáčiky a ďalšie dobroty, ktoré vytvorili pravú domácu atmosféru.

Práve takéto chvíle nám pripomínajú, že vinohradníctvo nie je iba o pestovaní viniča či výrobe vína. Je predovšetkým o ľuďoch, o susedských vzťahoch, o ochote stretnúť sa, porozprávať sa a spoločne udržiavať hodnoty, ktoré sme zdedili po predchádzajúcich generáciách.

Po dopoludňajšom stretnutí pri kaplnke nás čakala ešte ďalšia časť programu. Naši spolkoví vinári prezentovali svoje vína na podujatí Vína v parku, ktoré sa za posledné roky stalo obľúbenou súčasťou spoločenského života vo Vajnoroch.

Počasia síce organizátorov prinútilo presunúť

podujatie z Parku pod lipami do domu kultúry, no návštevníkom to na dobrej nálade neubralo. Navyše sa na jednom mieste stretli aj účastníci osláv 160. výročia Vajnorskej dychovej hudby. Víno, hudba a spev k sebe odjakživa patria a tentoraz sa to opäť potvrdilo.

Počas dvoch dní mali návštevníci možnosť ochutnať vína z vajnorských vinohradov, porozprávať sa s vinármi a dozvedieť sa viac o práci, ktorá sa skrýva za každou fľašou vína. U nás vo Via Vitis totiž stále platí jednoduché pravidlo – vinohradník a vinár je tá istá osoba. Vína, ktoré ponúkame, vznikajú výlučne z hrozna dopestovaného vo Vajnoroch a nesú v sebe kus práce, skúseností aj srdca svojich autorov.

Sme veľmi radi, že sa aj napriek nabitému programu našlo množstvo ľudí, ktorí si našli čas a prišli podporiť naše aktivity. Každé stretnutie, úsmev, rozhovor či pochvala nám dodávajú energiu pokračovať v práci pre vajnorské vinohrady a ich zachovanie pre ďalšie generácie.

Ďakujeme všetkým, ktorí boli s nami pri kaplnke svätého Urbana aj na podujatí Vína v parku. Veríme, že ste si odniesli príjemné zážitky a že sa spolu stretneme aj o rok.

Tradície totiž nežijú v kronikách ani na fotografiách. Žijú v ľuďoch, ktorí ich svojou účasťou, prácou a podporou udržiavajú pri živote. A za to patrí všetkým našim priaznivcom úprimné poďakovanie.

Vajnorský vinohradnícky spolok – Via Vitis sa zapája do 20. ročníka podujatia Naše Mesto

Text: Via Vitis **Snímka:** archív Via Vitis

Najväčšie dobrovoľnícke podujatie v strednej Európe pod názvom Naše Mesto opäť prináša množstvo príležitostí ako zlepšiť svet okolo nás. Pridáva sa aj naše občianske združenie Vajnorský vinohradnícky spolok – Via Vitis. Privítame dobrovoľníčky a dobrovoľníkov z firmy ING Slovensko, ktorí nám pomôžu pri zelených prácach v zachraňovaných viniciach a ich blízkom okolí vo vajnorských vinohradoch.

Podujatie Naše Mesto je obľúbené významnou súčasťou Nadácie Pontis na rozvoj firemného dobrovoľníctva, ktoré sa z malej lokálnej akcie rozšírilo na celé Slovensko. Počas dvadsiatich rokov sa do pomoci organizáciám zapojilo viac ako sto tisíc ľudí z firiem. Vlni priložili ruku k dielu v 57 slovenských mestách a obciach. Pomáhali v neziskovkách, škôlkach, školách, komunitných centrách, útulkoch, no aj v prírode či pri zveľadovaní kultúrnych pamiatok.

„Z Našho Mesta benefítujú nielen organizácie, ktoré získajú potrebnú pomoc, no aj zapojené firmy a ich zamestnanci. Pravidelne od nich dostá-

vame spätnú väzbu, ktorá hovorí najmä o pocite zadosťučinenia z dobre vykonanej práce a príjemnom dni prežitom s kolegami mimo kancelárie. Podujatie každoročne prináša nové partnerstvá medzi firemným a neziskovým svetom,“ hovorí Michal Kišša, výkonný riaditeľ Nadácie Pontis. Tím Naše Mesto každoročne prepája firmy priamo s organizáciami po celom Slovensku. Zamestnanci a zamestnankyne pracujú v prospech komunit pomôžu adresne tam, kde pracujú a žijú so svojimi rodinami. Pre mnohých z nich je dobrovoľníctvo jednoduchou a často jedinou cestou, ako sa stretnúť s ľuďmi z neziskoviek, spoznať ich prácu a nadviazať aj dlhodobé spolupráce.

V piatok 5. júna sme aj my privítali firemných dobrovoľníkov v tradičných tričkách so známym sloganom Mám srdce na správnom meste, aby nám pomáhali pri zelených prácach vo vinohrade, ktoré sa aj v dnešnej dobe vykonávajú najmä ručne. Ide o záchranu vyše 50 ročných vinohradov s cieľom udržať vinohradnícke tradície a vinárstvo vo Vajnoroch, ale aj v rámci Bratislavy. „Bez dobrovoľníkov si už nevieme predstaviť ani jednu sezónu a sme vždy radi za každú jednu pomoc, nielen v rámci podujatia Naše Mesto, hoci treba uznať, že práve toto podujatie je pre nás

akousi oslavou dobrovoľníctva,“ hovorí predseda spolku Milan Kodnár.

Tento rok je pre dobrovoľníctvo aj pre nás výnimočný. Okrem toho, že Naše Mesto oslavuje 20. narodeniny, je tiež súčasťou Medzinárodného roka dobrovoľníctva, vyhláseného Valným zhromaždením OSN. Všetci účastníci, ktorí k nám prídu pomáhať v dobrovoľníckych tričkách s logom Naše Mesto, sa tak zapíšu na svetovú mapu dobrovoľníctva.

Nezabudnuteľný máj

Text a foto: Ivana Danková,
ZŠ Kataríny Brúderovej

Mesiac máj bol na Základnej škole Kataríny Brúderovej bohatý na rôzne aktivity, exkurzie a zaujímavé podujatia. Žiaci a žiačky sa zúčastnili viacerých vzdelávacích výletov z rôznych predmetov, ktoré im priniesli nové poznatky aj množstvo pekných zážitkov.

Najvýznamnejšou udalosťou bola už druhá návšteva žiakov z partnerskej školy v Taliansku v rámci programu Erasmus+. Počas troch spoločných dní mali naši žiaci možnosť opäť sa stretnúť so svojimi talianskymi kamarátmi, zdokonaľiť si komunikačné zručnosti v anglickom jazyku a spoločne sa zapojiť do aktivít venovaných kultúrnej rozmanitosti. Prostredníctvom rôznych úloh a prezentácií spoznávali tradície, zvyky a zaujímavosti viacerých európskych krajín. K príjemnej atmosfére prispeli aj spoločné hry, kvízy a záverečný nácvik tradičného sicílskeho tanca. Návšteva bola ďalším krokom k upevňovaniu priateľských vzťahov a medzinárodnej spolupráce medzi oboma školami.

Vagus vyzýva všímať si spoluobčanov počas horúčav

Naša pozornosť môže zachrániť život

Text: Vagus

Snímka: Adam Papp, unsplash.com

Letné mesiace pre ľudí bez domova môžu predstavovať život ohrozujúce obdobie. Vysoké teploty, nedostatok tieňa a obmedzený prístup k vode robia z horúčav tichého nepriateľa, ktorý môže spôsobiť kolaps, dehydratáciu či dokonca smrť. Vaša všímavosť môže niekomu zachrániť život.

Tu je niekoľko jednoduchých krokov, ktoré môže urobiť každý z nás.

1. VŠÍMAJME SI SVOJE OKOLIE

- › Ak vidíme človeka bezvládne ležať na priamom slnku, skúsme ho osloviť a zistiť, či reaguje. Pozdravme ho z diaľky, „Dobrý deň, vidím, že tu ležíte, je všetko v poriadku?“ Nebojme sa vetu viackrát zopakovať aj mierne zvýšeným hlasom.
- › Po viacerých neúspešných pokusoch urobme jemný fyzický kontakt, napríklad dotyk na rameno. Majme na pamäti, že ak osoba spí, môže sa pri prebudení cítiť ohrozena, preto pristupujme s rešpektom a opatrnosťou.
- › Ak sa necítíme komfortne prísť k niekomu sami, oslovme okoloidúceho a prísť k človeku spoločne.

2. PONÚKNIME VODU A TIEŇ

- › Ak je osoba pri vedomí, spýtajte sa, či niečo nepotrebuje, napr. vodu alebo minerálku. V horúčavách je nedostatok tekutín vážnym rizikom. Napr. „Ako by som vám vedel* a pomôcť? Nepotrebuje vodu?“
- › Spýtajte sa tiež, či sa osoba chce premiestniť do tieňa. Ak je to možné a daná osoba prijme pomoc, pomôžme jej presunúť sa do tieňa alebo pod strom. Teplota na asfalte býva o 10 °C vyššia než na tráve.

3. V PRÍPADE OHROZENIA KONAJME RÝCHLO

- › Ak človek nereaguje, nekomunikuje a vyzerať byť v bezvedomí alebo dezorientovaný, **neváhajte a volajte záchrannú službu na čísle 155. Čas môže byť rozhodujúci.**

4. AK VAŠU POMOC ČLOVEK BEZ DOMOVA ODMIETNE, NEZNAMENÁ TO, ŽE STE ZLYHALI

- › Keď má človek bez domova negatívnu reakciu, nevzťahujte si to na seba. Môže ísť o vyčerpanie, zdravotný stav, zmätok či strach, že sa mu niekto cudzí prihovára.
- › Ak daný človek javí známky života a odmieta pomoc, odporúčame pomoc nevnucovať. Takisto odporúčame nenosiť človeku bez domova veci, o ktoré vás nepožiadala.

5. PRIVOLALI STE POMOC? UROBILI STE TO SPRÁVNE

- › Vašou úlohou je poskytnúť prvú pomoc a privolať pomoc. To, že ste to urobili, je správne a dôležité bez ohľadu na to, ako situáciu následne vyhodnotia záchranné zložky.

6. NIE STE SI ISTÍ, ČO ROBIŤ? ZAVOLAJTE NÁM

- › Ak si nie ste istí, ako postupovať, zavolajte na Vagus krízovú linku 0949 655 555. Porádime vám, ako bezpečne a účinne pomôcť.

—
Občianske združenie Vagus vzniklo v roku 2011. Založili ho sociálni pracovníci dlhodobo pracujúci s ľuďmi bez domova. Hlavným cieľom vzniku združenia bolo vytváranie nových a inovatívnych služieb pre ľudí bez domova. Prvou takouto službou bol plánovaný vznik a otvorenie denného centra pre ľudí bez domova v Bratislave, ktoré v tej dobe v Bratislave neexistovalo.

Členovia OZ Vagus popri rozvíjaní samotného združenia pracovali v programe Streetwork – terénna sociálna práca s ľuďmi bez domova, ktorý bol v tej dobe realizovaný OZ Proti Prúdu. Koncom roka 2011 oznámilo OZ Proti Prúdu ukončenie programu Streetwork z finančných dôvodov. OZ Vagus sa aj s celým pôvodným tímom programu Streetwork rozhodlo zachrániť dôležitý program, ktorý je jedinečný v rámci celého Slovenska. Počas pár mesiacov získali noví členovia tímu nové priestory, služobné vozidlo, technické vybavenie a program Streetwork do dnešného dňa pokračuje pod vedením OZ Vagus.

Slávnostné oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi

Text: Emília Uhrinová, predsedníčka SČK, miestny spolok Vajnory **Snímka:** archív

Vo štvrtok 28. mája bolo v priestoroch Miestneho úradu Ružinov na Mierovej ul. č.21 v Bratislave slávnostné odovzdávanie plakiet bezpríspevkovým darcom krvi, ktoré organizoval Slovenský Červený kríž (SČK), Územný spolok Bratislava-mesto. V úvodnej časti programu vystúpil starosta mestskej časti Bratislava-Ružinov Ing. Martin Chren, ktorý privítal prítomných a zablahoželal bezpríspevkovým darcom krvi. Starosta Ružinova pre SČK, Územný spolok Bratislava-mesto sponzorsky poskytol na uvedenú akciu reprezentačné priestory.

Na slávnostnom oceňovaní sa zúčastnili viacerí predstavitelia mestských častí Bratislavy. Za mestskú časť Bratislava-Vajnory sa zúčastnila zástupkyňa starostu Ing. Soňa Molnárová a za Miestny spolok Slovenského Červeného kríža Vajnory, predsedníčka Ing. Emília Uhrinová.

Slávnostný príhovor mal viceprezident Slovenského Červeného kríža Mgr. Radoslav Vengrin, ktorý je v súčasnosti poverený vedením Územného spolku SČK, Bratislava-mesto.

Ocenenie dobrovoľných darcov krvi je výnimočnou príležitosťou poďakovať sa ľuďom, ktorí svojou nezištnosťou a ochotou pomáhajú a zachraňujú ľudské životy. Bolo ocenených prítomných sto bezpríspevkových darcov krvi. Udeľovali sa bronzové, strieborné, zlaté a diamantové plakety prof. MUDr. Jana Janského a medaily prof. MUDr. Jána Kňazovického. Najvyššie vyznamenanie je medaila Kňazovického, ktorá je udeľovaná ženám za osemdesiat a mužom za sto odberov a viac.

Za našu mestskú časť Vajnory nebol ocenený tento raz nikto. V predchádzajúcom období sme mali do roka cca 3 – 4 darcov krvi, ktorí dosiahli taký počet odberov, že mali nárok na ocenenie. Slávnostné oceňovanie bravúrne moderoval Vajnorák Ing. Igor Hraško, náš vzácny darca krvi, ktorý je okrem iného aj členom SČK, miestneho spolku Vajnory. Ing. I. Hraško absolvoval už 139 odberov, čo pred-

stavuje takmer 70 litrov krvi. Okrem krvi daruje aj krvné doštičky. Všetky ocenenia už boli pánovi Hraškovi udelené v predchádzajúcom období. Touto cestou mu chcem vyjadriť poďakovanie za to, že prijal ponuku moderovať túto akciu a zaželať mu veľa zdravia, aby mohol naďalej nezištné pomáhať tým, ktorí krv potrebujú.

VAJNORY SPOLOČNE: MENEJ SLOV, VIAC REÁLNEJ PRÁCE PRE NAŠU MESTSKÚ ČASŤ

Sme vaši susedia, priatelia a kolegovia. Rozhodli sme sa spojiť sily a kandidovať do samosprávnych orgánov, pretože Vajnory potrebujú novú energiu, spoluprácu a jasnú víziu.

Túžime po Vajnoroch, ktoré budú rásť moderne, no nestratia svoj jedinečný charakter. Chceme otvorenú samosprávu, fungujúcu dopravu, bezpečné ulice a komunitu, ktorá drží spolu.

Podte do toho s nami. Aby boli Vajnory miestom, kde sa oplatí žiť, podnikáť a vychovávať deti. Pretože Vajnory sú náš domov. **Náš príbeh a víziu nájdete na: www.vajnoryspolocne.sk**

OBJEDNÁVATEL: JURAJ ZEMAN, BRATISLAVA-VAJNORY, DODÁVATEL: MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-VAJNORY, ROLNÍČKA 109, 831 07 BRATISLAVA, IČO: 00304565

Čo hovorí kronika Prešporská obec Vajnory (34)

Text: V. Fekete: Prešporská obec Vajnory (kronika)

Rozvoj leteckej dopravy spôsobil, že hustla nielen domácimi linkami, ale aj prítomnosťou zahraničných spoločností. Keďže na letisku začali pristávať a vzlietať aj lietadlá zahraničných spoločností, obyvatelia Vajnora si museli začať častejšie zvykať na zvuk leteckých motorov ako na samozrejmosť. V tom čase dochádza aj ku generačnej zmene tunajších divadelníkov. Z Vajnora sa vybral na púť na Velehrad značný počet obyvateľov aj so spevokolom.

Dňa 16. júna 1935 pristáva na vajnorskom civilnom letisku holandské lietadlo Holandskej kráľovskej spoločnosti na leteckej linke Amsterdam – Batavia (hlavné mesto vtedajšej holandskej východnej Indie, dnes Indonézia, pozn. red.). Táto svetová letecká linka mala v tom čase v Európe iba málo zastávok, a to Lipsko, Vajnory, Atény. Od toho dňa vídali občania tejto malej obce dva razy zakrúžiť tieto lietadlá na oblohe, keďže denne toľkokrát merali tento kurz.

Prvý štart z letiska bol slávnostný. Najprv po pristátí tohto lietadla privítali školské deti v pestrých krojoch s kyticami, mládež podala cestujúcim chlieb a víno a za obec ich privítal francúzskym prejavom učiteľ Paľo Čanogurský.

Záverom tohto roka končí prvá divadelnícka generácia vo Vajnoroch svoju éru na doskách, ktorá trvala od založenia organizovaného divadelníctva v mieste. Z ich radov treba vyzdvihnúť náležitú prácu prvých režisérovo, ako aj vynikajúcich hercov ochotníkov ako boli Rudolf Polák, Šefan Bednár z radov domácich rodákov, ďalej miestnych učiteľov a to Alfonz Dobár, Štefan Repaský a najviac však Pavol Čanogurský nar. 1908.

A tu je ich menný zoznam, u žien pochopiteľne ženské meno:

– muži Aksamit Ladislav r. 1895, Bednár Ján r.1900, Bednár Štefan, Bednár Bohumi r.

1908, Benčíč František r. 1901, Benčíč Ján r. 1901, Fekera Františk r. 1901, Fekete Heinrich, Fašung Robert, Grebeči Ján, Grebeči Lukáč r. 1899, Hlavatý Ján, Krištofič Ambróz r. 1909, Leško Jozef, Lobpreis Felix, Lobpreis Rehor,, Matula Ferdinand r. 1905, Polák Rudolf, Panák Alojz r. 1915, Sobolič Ferdinand r. 1906, Sobolič František r. 1899, Sobolič Filip r.1898, Zeman Filip.

– ženy Brúderová Anna r. 1898, Brúderová Ludmila r. 1905, Feketová Anna r. 1906, Feketová Hedviga r. 1907, Grebečová Rozália r. 1898, Grebečová Serafína r. 1907, Jajcaková Agneša 1896. Kuracinová Albína r. 1903, Kuracinová Katarína r. 1901, Lobpreisová Ludmila r. 1908, Múčková Agneša r. 1899, Múčková Alžbeta r. 1902, Matulová Františka r. 1904, Nováková Amália r. 1094 Orthová Agneša r. 1896, Panáková Helena r. 1909 a Woweyová Štefánia r. 1906.

Táto generácia predvádzala hry poväčšine z dedinského prostredia, či už veseloherného žánru, ale aj drámy. Mimo už spomínaných niektorých hier čerpali aj z tohto repertuáru hier ako Charleiova teta, Šnorovačka, Bačova žena, Vianočný stromček, Lurdská pasáčka, Hlad a láska, Kamenný chodník, Rozmarín, Strídža spod hája, Štedrý večer, Radúz a Mahuliena, Keď mesiacik svietil, Bludár, Hriešnica, Jožko Púčik, Filoména, Krutohlavci, Hrob lásky, Márnotratný syn a Škriatok (70).

Hneď po nich v roku 1935 nastupuje na divadelnú scénu vo Vajnoroch nová generácia ochotníkov grupujúcich sa z roľníckej mlade pod názvom „Omladina“. Tento krúžok začína ako ich predchodcovia nacvičovať a hrať hry v miestnom Potravnom družstve, kde si doplnili kulise vlastnými silami.

Ešte týmto prvým rokom sa uvádzajú títo mladí ochotníci hrou „Kysuca“ čerpajúcu z príchodu slovanských vierozvestov na Slovensko. Potom v krátkom časovom odstupe „Pytliakova žena“, „Kto si bez viny“, a „Inkognito“.

Aj rok 1936 je pestrý na udalosti a to nielen doma, ale aj mimo Vajnora. Dňa 4. mája podniká vajnorská mládež púť na starosláv-

ny slovanský Velehrad na Moravu. V počte 80 členov spevokolu tento predniesol na historickom mieste zborovú recitáciu a zaspievali takmer nezabudnuteľnú pieseň vajnorske(j) rodáčky a ľudovej umelkyne Kataríny Brúderovej „Pod slovenským srdiečkom“, ktorú túto zložila ešte pred prvou svetovou vojnou, keď Maďari nechceli dovoliť prestúpiť hranice na Morave, aby tam mohli utužiť národné povedomie. I tak Vajnorači ilegálne prechádzali hranice pod vedením Ferdiša Jurigu a Alojza Kolíska.

Pri tejto príležitosti návštevy Velehradu mládež podnikla aj zájazd v rámci exkurzie po moravských obciach, ktoré už vtedy mali dobré výsledky z poľnohospodárskej výroby. Tak navštívili obec Nedokovice, kde obdivovali vyspelé Mliekarenské družstvo na spracovanie mlieka a ich vzorné ovocné sady. V Uhorskom Ostrohu si prezreli Družstevný roľnícky pivovar a v Předměstech pre zmenu ukázkový chov hovädzieho dobytká.

Z posledných zaznamenaných návštev na škole spisovateľov bola Mária (Marie) Majerová (neskoršie národná umelkyňa), ktorá tu prišla na odporúčanie už spomínanej spisovateľky Hany Gregorovej s tým, že tu spracuje svoje dojmy svojráznej slovenskej obce. A tak sa 13. júna 1936 prezentuje zápisom v školskej kronike, že priniesla“bratské pozdravy od českých spisovateľov vajnorským deťom...”

Životom Vajnora sa neustále prelína už v tom čase legendárna dychovka. Účinkuje v Prahe, na Morave, šíri dobré meno Vajnoračkov nielen ako hudobníkov, ale aj ako spoločensky vyspelých občanov. Prichádzajú síce aj veselšie príbehy, keď Vajnorači menili svoje víno za pivo a pri nadšenom čerpaní tohto moku z kade sa v ňom takmer ocitol „dedko“ Matula. Pohotoví kolegovia ho zachránili v „hodine dvanástej“. V tom čase sa rodí aj mládežnícka dychovka. Viac sa o tom i o ďalších zaujímavostiach zmienime v nasledujúcom pokračovaní.

—
Jazykovo neupravené, doslovný prepis z kroniky Prešporská obec Vajnory

Ing. Igor Hraško radí ako sa otestovať z kvapky krvi (4)

Dva genetické prepínače rozhodujú o našom zdraví

Text: Ing. Igor Hraško Snímka: archív

V minulom čísle sme si zadefinovali najväčšieho skrytého nepriateľa modernej imunity – chronický tichý zápal. Zistili sme, že tento „vnútorný oheň“ nebolí, ale potichu poškodzuje naše bunky a vyčerpáva regeneráciu. Dnes splním svoj sľub a ukážem vám, ako môžeme tento požiar ovplyvniť pomocou dvoch zásadných genetických prepínačov, ktoré máme v každej bunke, a ako nám v tom pomáha chémia rastlín z našich záhrad, ale aj zo sveta.

PREPÍNAČ Č. 1: NUKLEÁRNY FAKTOR KAPPA B (NF-KB) – GENERÁTOR ZÁPALU

Predstavte si ho ako hlavný istič zápalu v bunke. Za normálnych okolností by mal byť vypnutý. Avšak kvôli modernému životnému štýlu, stresu, toxínom a nevhodnej strave je u väčšiny ľudí permanentne zapnutý. Keď je NF-κB neustále aktívny, bunka nepretržite produkuje zápalové bielkoviny (cytokíny), ktoré ako mikroskopické plamene pomaly poškodzujú okolité tkanivá, cievy a kĺby. Naším cieľom je tento istič „přibrzdiť“.

PREPÍNAČ Č. 2: FAKTOR NRF2 – VNÚTORNÁ ANTIOXIDAČNÁ ELEKTRÁREŇ

Na druhej strane stojí úžasný ochranný faktor Nrf2. Je to vnútorný prepínač, ktorý keď sa aktivuje, vydá telu príkaz: „Spusti masívnu výrobu našich vlastných, najsilnejších vnútrobunkových antioxidantov (ako je glutatión).“ Problémom pri chronickom zápale je, že tento prepínač býva zablokovaný – je vypnutý a bunka sa nevie sama naštartovať k obrane.

ZELENÍ POMOCNÍCI Z NAŠICH ZÁHRAD

Matka príroda vybavila rastliny molekulami (fytonutrientmi a polyfenolmi), ktoré dokážu do týchto dvoch prepínačov presne zasiahnuť. Čo nám rastie priamo pod nosom vo Vajnorochoch?

› **Ligurček a petržlenová vňat:** Obsahujú silné flavonoidy (ako apigenín), ktoré pôsobia ako prirodzené brzdy pre zápalový prepínač NF-κB. Zároveň výrazne podporujú mikrocirkuláciu a čistenie tkanív cez obličky.

› **Perila krovitá (Ázijská žihľava):** Táto bylinka je biochemickou raketou. Jej kyselina rozmarínová a luteolín patria medzi najsilnejšie prírodné stabilizátory imunity – dokážu účinne upokojiť bunky preťažené histamínom a zápalom.

› **Kôpor, ríbezle či černice:** Sú nabité tmavými rastlinnými pigmentmi a polyfenolmi, ktoré fungujú ako priame lapače voľných radikálov, čím priamo tlmia samotné poškodzovanie bunkových stien.

Pamätajte však, že varením sa tieto jemné živé štruktúry ničia. Preto bylinky používajte čerstvé alebo fixované za studena (napríklad v soli, octe či mede), ako to učím na mojom kanáli *Obnova zdravia*.

ŠPECIALIZOVANÉ EXTRAKTY ZO SVETA: KEĎ LOKÁLNE NESTAČÍ

Ak je však zápal v tele rozvinutý roky, musíme siahnuť po fytotherapeutických zbraniach ťažkého kalibru, ktoré bežne v záhrade nenájdeme.

› **Hydrokurkumín (Tetrahydrokurkumín) + Piperín:** Klasická kurkuma má nízku vstrebateľnosť. Moderná veda preto izolovala jej metabolizovanú formu – hydrokurkumín. Je to biely, mimoriadne stabilný extrakt, ktorý v kombinácii s **piperínom** (extraktom z čierneho korenia, ktorý zvyšuje vstrebateľnosť až o 2 000 %) pôsobí ako nekompromisný blokátor zápalového faktora NF-κB.

› **Rozchodnica ružová (Rhodiola rosea) a Ashwagandha:** Tieto severské a exotické adaptogény obsahujú špecifické látky (salidrozydy a withanolidy), ktoré dokážu brutálne nakopnúť spomínaný vypnutý prepínač Nrf2. Prinúti bunku, aby opäť začala vyrábať vlastnú antioxidačnú ochranu

Ing. Igor Hraško

a chráni mitochondrie (bunkové elektrárne) pred deštrukciou.

› **Zelený čaj (najmä japonská Sencha):** Obsahuje svetoznámy epigallocatechin galát (EGCG). Tento polyfenol dokáže potlačiť prehnanú aktivitu imunitných buniek a chrániť integritu cievneho endotelu.

Pamätajte však, že varením sa väčšina týchto živých štruktúr ničí, preto s bylinami musíme pracovať prísne za studena.

ČO NÁS ČAKÁ NABUDÚCE?

Všetci títo pomocníci z našich záhrad aj svetových laboratórií sú úžasným spôsobom, ako si v tele „polepšiť“, utlmiť symptómy a chrániť tkanivá pred deštrukciou. Sú to však stále len „obranári“, ktorí požiar tlmia zvonku.

V budúcom článku si urobíme prelomový inžiniersky pohľad na biológiu ľudského tela. Pozrieme sa na fascinujúci mechanizmus, ako akútny zápal v tele prirodzene vzniká a ako má podľa zákonov prírody správne skončiť. A hlavne si predstavíme **jediné špecifické molekuly v našej výžive**, ktoré majú od prírody exkluzívnu licenciu zápal v tele aktívne **vypnúť** a priniesť skutočné, hlboké uzdravenie.

Veda v srdci a príroda v rukách pre vašu rovnováhu!

Včelársky rok sa nikdy nekončí
– rozprávanie o včelároch a včielkach (11)

Rojenie a prečo sa nebáť roja

Text a snímky: Beáta Veverová

Tohtoročná jar priniesla včelárom viacero prekvapivých momentov. Dobre prezimované včelstvá sa začali až prirýchlo rozvíjať, teplejšie dni striedalo náhle ochladenie, ktoré vracalo včely do úľov a zimného chumáča. Marec sa ale niesol v znamení prudkého rozvoja včelích rodín a čoraz viac intenzívnych slnečných dní matky rozplodovalo naplno. Noci však zostávali chladnejšie. Aj tak sa mnohým včelárom v našej oblasti začali včely rojiť už začiatkom apríla, napriek protirojovým opatreniam. Sociálnymi sieťami sa šírili správy o presúvajúcich sa rojoch v našej mestskej časti. Včelí roj a poroj sa skraja apríla usadil aj na školskom dvore Cirkevnej školy Jána Pavla II. či na strome Základnej školy K. Brúderovej. Zosadali aj v záhradách, na stromoch v rôznych častiach Vajnor. Snímky vyrojených včelstiev zaplavili Internet na rôznych fórach.

Roj zosadol na vetvičky tuji

Roj môže pre laika na prvý pohľad pôsobiť hrozivo a vzbudzuje oprávnený rešpekt či obavy. V každom prípade treba byť obozretný a nestavať sa nalietaujúcim včelám či zosadajúcemu roju do letovej dráhy.

Je ale zároveň dobré vedieť, že presúvajúcim sa alebo zosadnutým včelím rojom je to najorganizovanejšie a najpokojnejšie zoskupenie včiel mimo vlastného úľa. Ak si predstavíme situáciu, že sa náhle ocitneme bez strechy nad hlavou, minimom zásob jedla a bez peňazí (včely našťastie to posledné pre svoju existenciu nepotrebujú) našou najväčšou starosťou je nájsť si miesto na nocľah a nepotrebujeme na nikoho útočiť či s ním súperiť. To isté prežíva včelí roj – včely so starou matkou si hľadajú po opustení úľa nové útočisko vo voľnej prírode. Znakom, že v zosadnutom roji je matka, je veľmi zomknutý guľovitý či eliptický útvar. Okolo neho lietajú včely prieskumníčky, ktoré sa vyberú hľadať pre spoločenstvo nové trvalé bydlisko. Odrojené včelstvo, ktoré neodchytí včelár, však vo voľnej prírode dokáže vystavať z panenského vosku nové plásty, vyhľadať pastvu a nanosiť si zásoby či pripraviť bunky na zkladanie vajíčok matkou.

Menší poroj sa usadil v altánku

Ak však prieskumníčky nenájdu vhodnú dutinu, včelstvo sa môže trvale usadiť napríklad aj v korunke stromov. Bohužiaľ, zimu v takých podmienkach nedokáže prežiť. Keďže rojenie

zvyčajne prebieha počas slnečného teplého dňa spravidla dopoludnia alebo okolo obeda a prieskumníčky sa hneď púšťajú do hľadania strechy nad hlavou, zosadnutý roj zostáva na mieste. Včely sú nesmierne pokojné a sústreďujú sa okolo matky, ktorú zohrievajú, krmia sa navzájom a čakajú na informácie od prieskumníčok, ktorým smerom a v akej vzdialenosti našli vhodný nový domov. Každá včela si pritom pred vyrojením zobrala z úľa zásoby energie na dva dni..

Znaky rojenia pozoruje včelár v úli vždy v predjarí či s nástupom jari. Uvádza sa, že ak koncom marca matka kladie na piatich z desiatich plodiskových rámkov, včelstvo sa bude v máji rojiť. Ak teda včelár neurobí medzitým zootechnické opatrenia, aby rojeniu predišiel – zvyčajne odložence alebo zmetence. Včely môžu aj zrojiť – odoberie plásty s plodom a starou matkou – včely v pôvodnom úli si vychovejú novú matku. Tento proces je však časovo zdĺhavý a môže včelára stáť výnosy zo znášky, pretože v takomto včelstve nebude postupne dostatok mladušiek a pokiaľ sa neoplodní a nerozkladie nová „núdzová matka“, vypadne v úli jedná celá generácia včiel. Tohto roku však ani opatrenia včelára nemuseli pomôcť a včely si urobili aj tak po svojom.

V úli, z ktorého vyletel roj so starou matkou, zostáva zvyšok včiel a mladá – neoplodnená matka. Ak bolo v plodisku viacero materských buniek a z nich sa postupne liahnu ďalšie nové matky, môžu vyletieť z pôvodného úľa ďalšie poroje – zvyčajne oveľa menšie ako prvoroj. Táto situácia nemusí nastať, pokiaľ včelár pri prehliadke materské bunky nájde a zlikviduje ich včas. Ak sa očakáva silná znáška nektáru, včely sa zvyčajne upokojia a pretože majú zrazu plné ruky práce, venujú sa noseniu nektáru, peľu a vody do úľa a nemajú čas sa rojiť. A tento rok sa plochy polí v okolí Vajnora v apríli doslova rozžiarili na žltlo, rozkvitla repka a intenzívna znáška z nej rýchlo zaplnila medníky. Na med z repky mnohí včelári nedajú dopustiť a pre iných je nočnou morou. V našich podmienkach je to najrýchlejšie kryštalizujúci med. Ten po vytočení po pár dňoch stuhne na kameň. Jediné východisko je napastovať ho na krémovú konzistenciu a tak uskladniť. V takejto podobe je čoraz viac obľúbenou pochúťkou aj pre konzumentov. Navyiac býva zvyčajne zmiešaný s medom pochádzajúcim z nektáru z jarných kvetov.

Tohto roku zakvitol veľmi pekne aj agát a na mnohých miestach aj zamedoval, ale

Neklamným znakom, že do rojaka bola strasená aj matka, je „pochodovanie včiel“ do rojaka

prudké ochladenie, silný vietor a dážď a následné krátke a rýchle oteplenie na viacerých miestach znášku oslabili. Agát ešte ani v plástoch nevyzrel – včely plásty nezaviečkovali a už rozkvitla lipa. Jej omamná vôňa sa začala šíriť vo Vajnoroch v závere mája a začiatkom júna. Včely usilovne pracovali a intenzívna typická aróma presiakla plásty v úloch. Včely mali kopu práce a medníky zapĺňali sladkým nektárom. Tento rok je zatiaľ na znášku nektáru a peľu veľmi bohatý. Určité obavy však vyvolávajú predpovede intenzívneho sucha a horúčav počas letných mesiacov v júli a auguste. Klimatické zmeny robia svoje aj pri vedení včelstiev, horúčavy a sucho nútia včelárov sledovať zásoby a v prípade potreby včely dokrmovať aj v pauzách medzi znáškami. Kým na jar sme včely naháňali po stromoch, v suchom lete bude menej pastvy a budeme nútení včely dokrmovať, aby sme dochovali opäť zdravú a silnú generáciu zimných včiel.

Kolobeh prác vo včelárstve sa stále opakuje a nikdy nekončí. Včely nás nútia neustále sa vzdelávať, sledovať a pozorovať ich správanie sa a obdivovať ich schopnosti.

› Na 1 g nektáru včela priemerne navštívi 1 000 kvetov

- › 1 g nektáru = 0,3 g medu
- › 1 g medu = návšteva 3333 kvetov
- › priemerná pracovná doba včely je 9 h denne
- › 1/3 práce včely medonosnej tvorí priame opelenie rastlín
- › 1 výlet včely z úľa trvá priemerne 20 minút a navštívi asi 50 kvetov
- › denne včela lietavka absolvuje 5 – 9 výletov a opelí okolo 450 kvetov

BLAHOŽELANIE

**V tomto jarnom čase slávia manželia
Ing. arch. Zuzana Koprnová, PhD.,
rodina Humajová
a Ing. Juraj Koprna
krásne desiate výročie svadby.**

Želáme im, aby aj v ďalších desiatkach rokov naďalej v zhode spolunažívali avychovali svoje deti, Jurka a Terezku, v duchu lásky a úcty.

Nech tátoúcta smeruje aj k starým rodičom, vrátane trnavskej babičky, ktorá sateší na každú chvíľku, kedy bude môcť vnúcatám prejať svoju lásku.

Pomohli sme Nezábudke hrami a školskými potrebami

Text: Tatiana Ilavská, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: archív školy

Žiaci i rodičia našej školy pomohli Nezábudke. Ide o neštátne, neziskové zariadenie v okrese Senec, ktoré poskytuje komplexnú starostlivosť, sociálne služby pred deti, mladých a dospelých s ťažkým zdravotným znevýhodnením. Vybierali sme pre nich množstvo spoločenských hier, hračiek, kreatívnych a školských potrieb, kníh a veľa iných darčiekov. Spoločne so žiakmi sme im darčeky odviezli osobne, čo si pani učiteľky i deti zo zariadenia nesmierne vážili a z celého srdca všetkým **ĎAKOVALI!**

No a my sme mali možnosť aspoň na chvíľu zažiť ich bežný deň, ktorý sa od nášho veľmi líši. Boli sme s nimi krátko, ale zahrnuli nás obrovskou láskou a úprimnosťou. Pretože pre nich už len úsmev, pohladenie, objatie znamená veľa.

Od pani riaditeľky zo zariadenia sme dostali ďakovný list, v ktorom vyjadrila radosť z našej návštevy, ďakovala za našu prítomnosť, záujem, ľudský prístup. No a pre nás bolo najväčším šťastím, že to malo pre klientov význam.

AKÉ POCITY MALI NAŠI ŽIACI?

Vyzeralo to tam veľmi pekne. Pani učiteľky sa im s láskou venovali a boli milé a sympatické. Páčila sa mi forma ich učenia sa. Dúfam, že sa im naše dary budú páčiť. (Terezka)

Pomoc v tejto forme bola super. Páčil sa mi interiér i komunita. Bolo vidieť, že pani učiteľkám záleží na tom, čo robia a ako sa o deti starajú, venujú sa im...Verím, že v budúcnosti bude viacero organizácií, ktoré sa budú môcť venovať deťom i dospelým so zdravotným znevýhodnením. (Adelka)

Bolo pre mňa veľkým potešením prísť do Nezábudky. Chcel by som vziať všetku úctu personálu, ktorý v Nezábudke pracuje. Klobúk dolu za všetko úsilie. (Peťko)

Návšteva v Nezábudke mi otvorila oči a pomohla mi lepšie pochopiť, ako žijú ľudia s telesným/mentálnym postihnutím. Páčil sa mi priestor a všetko na mňa pôsobilo veľmi príjemne. (Marek)

Ďakujeme ešte raz našim žiakom a rodičom za pomoc!

Úspešná účasť na Pohári Bratislavy 2026

Text: Tatiana Ilavská, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: Tatjana Ilavská

4. júna 2026 sa na Mladej Garde a na mestskej plavárni Pasienky konalo výnimočné športové podujatie – Pohár Bratislavy, do ktorého sa zapojili žiaci základných škôl z celého mesta. Turnaj privítal vyše 1000 talentovaných žiakov druhého stupňa z celej Bratislavy. Súťažilo sa v šiestich športových disciplínach: futbale, florbale, atletike, volejbale, plážovom volejbale a v plávaní.

Všetci naši žiaci išli do turnaja s plným nasadením. S nadšením sme pozerali, koľko máme športových talentov a sme vďační, že sa do tohto veľkého športového turnaja škôl

mohli zapojiť aj naši žiaci, pretože takýmto spôsobom sa buduje komunita mladej generácie a tiež sa podporuje aktívny životný štýl.

A neodišli sme naprázdno! Srdečne gratulujeme nášmu deviatakovi **Adamovi Mikolášikovi**, ktorý získal rovno dve medaily – striebornú medailu za skok do diaľky a bronzovú medailu za beh na 60 m. V behu na 300 m skončil Adam štvrtý.

Všetkým žiakom srdečne gratulujeme, boli úžasní!

A tiež ďakujeme pánovi učiteľovi Robertovi Barokovi za prihlásenie do turnaja a za celú organizáciu.

Deň detí plný športu, radosti a hry

Text: Darina Olahová, učiteľka na ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: Tea Pokrivčáková

1. jún je deň, ktorý patrí deťom. A ako v takýto výnimočný deň potešiť školáka? No predsa tým, že sa v škole nebude učiť! V Deň detí tomu nebolo inak ani u nás.

Matematiku, chémiu, slovenčinu či biológiu vymenili za volejbalku a futbalku. Na druhom stupni si jednotlivé triedy zahrali medzi sebou volejbalový a futbalový turnaj. A to bol teda adrenalín! Každý sa snažil dať do hry všetko, no dôležité bolo posilniť kolektív, mať radosť z hry a hlavne si tento deň užiť.

Veď predsa detský úsmev, pohyb a hra sú tým najkrajším víťazstvom každého športového dňa.

Deň matiek v materskej škole

Text: Mgr. Lucia Koporcová, učiteľka v MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: archív materskej školy

DRUHÁ NEDEĽA V MÁJI NEODMYSLITEĽNE PATRÍ NAŠIM MAMÁM. V UTOROK 12. MÁJA SME SI PRE MAMIČKY PRIPRAVILI PROGRAM.

Zarecitovali sme im básničky a zaspievali pesničky. Potom sme mamičky pozvali do našej kaviarne, kde ich deti pohostili kávičkou alebo džúsom podľa ponuky.

Svoje mamičky potom deti zobrali na dielničky, kde si spolu vyrobili kľúčenku, plátnennú tašku alebo malú taštičku na všetky šminky, ktoré mamina potrebuje. Deti si s mamičkami užili krásny spoločný čas.

Háky-baky rapotáky

Text: Mgr. Lucia Koporcová, učiteľka v MŠ sv. Jána Pavla II.

Snímka: archív materskej školy

Privítali nás herci Bratislavského bábkového divadla a uviedli nás do malej sály. Hneď na začiatku sa nás spýtali, či vieme, čo je nonsens?

Vysvetlili nám, čo to je, a mohli začať predstavenie. Bola to interaktívna divadelná inscenácia, ktorá deti stiahla do čarovného sveta, kde fantázia nepozná hranice. Predstavenie vzniklo podľa básní, ktoré deti napísali na tvorivom workshope.

Deti sa zabavili a nasmiali na všetkých nonsensoch, ktoré vymysleli deti iných škôl.

Život Športového klubu Vajnory

Text: Športový klub Vajnory

Snímky: archív Športového klubu Vajnory

S našimi mládežníckymi výbermi sme sa v polovici apríla zúčastnili jedného z najväčších turnajov v roku – President Cupu v Žiline, ktorý organizuje Slovenská hokejbalová únia. Na tomto podujatí sa predstavujú najsilnejšie výbery z celého Slovenska, častokrát doplnené hokejistami. Sme radi, že pokrok našich detí oproti predchádzajúcemu vystúpeniu v Poprade bol viditeľný. Obe kategórie (do 9 rokov, do 11 rokov) predviedli výborné výkony, pripísali si niekoľko víťazstiev a odohrali vyrovnané partie aj s najsilnejšími tímami. Bola to pre nás výborná správa, že sa posúvame správnym smerom. Okrem tohto turnaja sa naše výbery predstavili aj v zápasoch Junior Elite League v Bratislave a zúčastňovali sme sa aj turnajov Moravskej ligy, kde sme si zmerali sily aj so zahraničnými tímami. Opäť to pre nás mladý klub boli výborné skúsenosti a motivácia do ďalšej práce.

Hokejbal

BRIGÁDY NA IHRISKU

V Alviane sa naďalej snažíme čo najviac využiť potenciál areálu. Okrem pravidelnej starostlivosti o hokejbalovú plochu a budovu so zázemím sme sa pred letnou sezónou zamerali aj na základnú úpravu volejbalových ihrísk. V rámci brigád sme v súčinnosti s vajnorskou hospodárskou správou urobili viacero dôleži-

tých úprav na oboch volejbalových ihriskách (antukové ihrisko a pieskové). Veríme, že sa nám aj v ďalších týždňoch podarí vytvoriť ideálne podmienky na využívanie všetkých dostupných ihrísk. Opäť sa pri brigádach potvrdila sila našej športovej komunity, keď sa do nich zapojilo množstvo členov klubu spolu s rodičmi detí, ktoré hrajú hokejbal.

Turnaj v cornhole Vajnory Love Open

Víťazi turnaja Vajnory Love Open

ŠPORTOVÝ DEŇ

V máji sme v spolupráci s MČ Vajnory organizovali druhý ročník akcie Športový deň vo Vajnoroch. Cieľom tohto podujatia je spájať vajnorské športové kluby a využiť všetky športové možnosti, ktoré ponúka areál Alviano. Ďakujeme za aktívnu pomoc najmä skautom a hádzanárom, ale účastníci sa vďaka ďalším športovým nadšencom mohli zapojiť aj do mini súťaží vo futbale, volejbale či v cornhole. Cestu do areálu si našli stovky návštevníkov, najmä rodiny s deťmi, čo nás veľmi potešilo. Súčasťou podujatia boli aj hokejbalové turnaje detí a dospelých.

VAJNORY LOVE OPEN

Vajnoráci, ale aj nadšenci z okolia si už pomaly zvykajú aj na nový netradičný šport v našom klube – cornhole. V spolupráci s mestskou časťou sme v máji úspešne zorganizovali už tretí medzinárodný turnaj pod názvom Vajnory Love Open. Do domu kultúry prišli okrem slovenskej špičky aj hráči z Česka, Maďarska, či dokonca z Nemecka. Zápasy sa prenášali naživo na sociálnych sieťach. Hráči na turnaji získavali body do svetového rebríčka. Víťaz dvojhry Ľuboš

Brigáda

Hošťák triumfoval aj vo štvorhre spolu s ďalším úspešným slovenským reprezentantom Mirom Fruhaufom. Obaja hrajú za prvý slovenský klub z Považskej Bystrice, Miro Fruhauf často navštevuje aj naše vajnorské utorkové tréningy. Nestratili sa ani naši kluboví hráči. Mirka Krutá s Mojmírom Krutým

obsadili štvrté miesto vo štvorhre, Mirka k tomu pridala výborné piate miesto v dvojhre, do TOP 10 sa zместil aj Dušan Dobrovodský na 9. mieste. Všetci účastníci si vajnorskú pohostinnosť užívali a už sa tešia na ďalšiu návštevu našej dediny v meste.

Občianske združenie Podobenka z Vajnory s podporou mestskej časti Bratislava-Vajnory pozývajú na kurzy pre deti a dospelých

ŠKOLA VAJNORSKÝCH TRADÍCIÍ

11. ročník

na dvore Vajnorského ľudového domu na Roľníckej 181
od pondelka 13. 7. do piatku 17. 7. 2026
vždy od 17:00 do 20:00 hod.

- paličkovanie • maľovanie ornamentu •
- výroba kraslíc, tkaníc a papierových ruží •
- vyšívanie • výroba hračiek •
- prehliadka tradičného ľudového príbytku •
- predaj ľudovomeleckých výrobkov, keramiky, publikácií •

ROLLER DISCO

na Alviano

MIESTO KONANIA
ŠPORTOVÝ AREÁL ALVIANO

KEDY ?

začiatok vždy od 18:00 hod.

- 6 JÚN 2026
- 18 JÚL 2026
- 8 AUGUST 2026
- 22 AUGUST 2026

- Príďte si zatancovať na korčuľoch!
- Tešiť sa na vás tanečné zoskupenie Quadmanix.
- Štylové retro korčule si môžete zapožičať priamo na mieste.
- Hudba • Tanec • Zábava • Roller Disco Atmosféra

Zmena programu vyhradená!
Na podujatí sa budú vyhotovovať fotografické zábery alebo videozáznamy.

VAJNORY
Dedina v meste

Vajnory - dedina v meste
Vajnorský podcast
Vajnory.sk

Život FK Vajnory

Text: Richard Fekete

Snímky: Martin Gabura

Skončila sa sezóna 2025/26. Opäť historická v počte vajnorských tímov. Našu obec reprezentovalo 11 družstiev od prípravky U9 až po mužov. A netreba zabúdať na predprípravku, teda tímy U7 a U8, ktoré súťaže ešte nehrávajú. O futbalové napredovanie zhruba 260 detí a 20 dospelých sa staralo 15 trénerov, zopár mladých asistentov, špičkoví brankárski odborníci otec a syn Mentelovci a kondičná trénerka Naďa Horváthová. A stále nás nie je dosť. Každý vhodný adept, ktorý sa chce venovať práci s mládežou, má u nás dvere otvorené. Za prácu v tejto sezóne patrí každému veľké poďakovanie. Viacerí tréneri budú aktívni aj na našich tradičných kempoch, o ktorých zistíte viac na stránke FK. V budúcom ročníku budeme potrebovať aj podporu fanúšikov, ktorí sledujú v prvom rade výsledky Ačka. V VI. lige strávil tretiu sezónu a obsadilo druhýkrát 2.miesto. Lepší bol len Hrubý Šúr. Teší nás aj to, že sa v zostave objavuje stále viac odchovancov. A dávajú aj góly. Stefan Vejinovič dal 4 a Cyril Obuch, vekom dokonca ešte mladší dorastenec, trafil krásny priamy kop v Hrubom Šúri. Ale nezabúdajme ani na ďalších, ktorí sa budú objavovať v zostave stále častejšie. A bude to pod vedením trénera Milana Herka, ktorý prišiel pred rokom ako trénersky nováčik. Sezónu mužov zhodnotíme spolu s ním...

Milan Herko

› **V rozhovore pred sezónou si na otázku „aké sú tvoje ciele?“ odpovedal „začleňovať mladých odchovancov do kádra, priniesť atraktívnu, divácky zaujímavú hru a samozrejme vyhrávať. Chcem, aby sa hráči futbalom bavili, ale zároveň ho brali zodpovedne“, podarilo sa?**

Myslím si, že veľkú časť cieľov sa nám podarilo naplniť. Veľmi ma teší, že sa do mužstva postupne podarilo zapracovať mladých odchovancov a vytvoriť prostredie, v ktorom sa cítia prirodzene a mohli sa rozvíjať. Veľký podiel na tom malo aj spoločné sústreďenie. Z herného hľadiska sme sa snažili hrať aktívny a ofenzívny futbal, čo potvrdzuje aj 40 gólov strelených doma. Najväčšiu radosť mi však robí to, že na viacerých hráčoch bolo počas sezóny vidieť výrazný výkonnostný progres. Verím, že diváci mohli počas celej sezóny sledovať mužstvo, ktoré sa snažilo hrať futbal, tvoriť hru a zároveň sa neustále zlepšovať.

› **Pred vôbec prvou sezónou v trénerskej pozícii vo futbale si chcel, aby tím tvoril hru, a nie len reagoval. Si v tomto ohľade spokojný?**

Na začiatku sezóny sme si nastavili jasnú filozofiu a spôsob, akým sa chceme prezentovať. Chcel som, aby sme boli aktívnym mužstvom, ktoré sa nebojí hrať futbal, držať loptu a vytvárať si šance. Samozrejme, nie vždy sa všetko podarilo podľa predstáv, ale postupom času bolo vidieť, že hráči tejto myšlienke veria a dokážu ju prenášať na ihrisko. S tým, akým futbalom sme sa prezentovali, môžem byť spokojný, no zároveň viem, že vždy existuje priestor na ďalšie zlepšovanie sa.

› **Aká bola premiérová sezóna ako taká u Teba ako človeka?**

Bola to veľká škola. Človek si až počas sezóny uvedomí, koľko energie, času a emó-

cií táto práca prináša. Zažil som krásne momenty, ale aj také, po ktorých som si musel všetko znova analyzovať a hľadať riešenia. Táto sezóna ma naučila lepšie zvládať tlak, robiť rozhodnutia a nie byť za ne zodpovednosť. Som rád, že som túto skúsenosť mohol získať práve v tomto klube a verím, že ma posunula po trénerskej aj ľudskej stránke.

› **Je na futbalovej úlohe trénera niečo iné ako vo futsale, ktorému sa venuješ dlhšie?**

Určite áno. Každý šport má svoje špecifiká a táto sezóna mi priniesla množstvo nových skúseností. Niektoré veci som si vedel preniesť z futsalu, no veľa situácií bolo pre mňa nových.

› **Aké zlomové momenty v sezóne ti najviac utkveli?**

Určite víťazstvo 11:0 nad Záhorskou Bystricou. V tom zápase sme ukázali silu mužstva a kvalitu našej hry. Na druhej strane práve po tomto stretnutí prišli tri prehry, ktoré nás opäť vrátili nohami na zem. Medzi najdôležitejšie momenty sezóny radím aj oba zápasy proti Hrubému Šúru. V oboch stretnutiach sme boli vyrovnaným súperom a rozdiel medzi mužstvami bol minimálny. Najmä domáci zápas, v ktorom sme inkasovali rozhodujúci gól v 89. minúte, mrzí dodnes.

› **Jeseň sme začali veľmi dobre. Vrcholom bolo spomínané víťazstvo nad Záhorskou Bystricou, ktorá nakoniec obsadila 3. miesto, a potom prišli 3 prehry. Čo ťa tento moment naučil?**

Najmä pokore. Futbal vás veľmi rýchlo dokáže vrátiť späť na zem. Po takom výsledku možno podvedome príde uspokojenie, ale práve vtedy treba zostať maximálne koncentrovaný. Naučilo ma to, že každý zápas je nový príbeh a úspech z minulého týždňa vám negarantuje nič do ďalšieho.

› **Vrcholom negatívnej série bola prehra 1:5 na ihrisku Volkswagenu, ktorý bol vtedy, a je aj po sezóne, posledný. Neboľo to asi jednoduché...**

To bol asi jeden z najťažších momentov sezóny. Priznám sa, že po tom zápase som dve noci poriadne nespál. Takéto prehry boľia každého trénera, najmä keď viete, že mužstvo má na viac. Na druhej strane práve takéto chvíle preveria charakter tímu. Museli sme si otvorene povedať niektoré veci, prevziať zodpovednosť za výkon a pracovať ďalej. Dnes to vnímam ako moment, ktorý nás paradoxne posilnil.

› **Po jeseni sme boli tretí so 6-bodovou stratou na Hrubý Šúr. Mal si ešte v hlavě 1. miesto?**

Šesť bodov nie je strata, pri ktorej by ste mohli niečo zabaliť. Navyše sme vedeli, že zápasy proti Hrubému Šúru boli vyrovnané. Preto sme sa sústredili na vlastné výkony a verili, že ešte môžeme zamiešať kartami v boji o najvyššie priečky.

› **Ako prebiehalo zimné obdobie?**

Zimná príprava prebehla podľa našich predstáv. Veľký dôraz sme kládli na fyzickú pripravenosť, ale zároveň aj na herné princípy, ktorými sme sa chceli prezentovať. Dôležitou súčasťou bolo opäť aj sústredenie, ktoré opäť pomohlo kolektívu a utužilo vzťahy medzi hráčmi. Zároveň sme pracovali na odstránení nedostatkov, ktoré sa objavili počas jesene.

› **Do jari sme vstúpili prehrou v Miloslavove a rýchlo bolo jasné, že už prví nebudeme. Ako si motivoval hráčov v ďalších týždňoch?**

dých chlapcov, ktorí plánujú študovať na vysokých školách alebo v zahraničí. Aj preto hľadáme riešenia, aby mohli pokračovať vo svojom futbalovom raste a zároveň sa venovať štúdiu. A úprimne, kabínu bez Škraba, Zemáka, Miža či Pietra si zatiaľ veľmi neviem predstaviť. Každé mužstvo potrebuje nielen dobrých futbalistov, ale aj ľudí, ktorí držia partiu pokope a starajú sa o dobrú náladu.

A ešte by som chcel osobitne poďakovať Petrovi Belobradovi, vedúcemu družstva, ktorý mi počas celej sezóny ako zástupca vedenia klubu výrazne pomáhal.

› **Čo by sa ešte dalo zlepšiť?**

Priestor na zlepšenie existuje vždy. Dôležité však je, že v klube je chuť napredovať a posúvať veci dopredu. Verím, že na tejto sezóne dokážeme stavať aj v budúcnosti.

Aj keď sa nám prvé miesto vzdialilo, nič sme nevzdávali. Išli sme od zápasu k zápasu s cieľom vyhrať každý jeden. Chceli sme pokračovať v nadstavenom hernom štýle, zlepšovať sa ako mužstvo a zároveň vytvárať priestor pre mladých hráčov. Myslím si, že práve v závere sezóny bolo vidieť charakter tímu a chuť pracovať bez ohľadu na situáciu v tabuľke. Napokon sme obsadili pekné druhé miesto, ktoré je odmenou za našu prácu.

› **V závere ročníka sa objavovalo v zostave stále viac mladíkov. Čo povieš o nich?**

Som veľmi rád, ako pristúpili k šanci, ktorú dostali. Ukázali chuť pracovať, zlepšovať sa a počúvať rady skúsenejších. Presne pre-

to sme ich postupne zapracovávali do mužstva. Verím, že viacerí z nich budú tvoriť budúcnosť klubu a že táto sezóna bola pre nich výborným odrazovým mostíkom do seniorského futbalu.

› **Koľkí by mali byť v kádri aj v budúcom ročníku? Máš už predstavu o zložení mužstva? Zostanú v ňom všetci starší hráči?**

Našou snahou je udržať pokope jadro mužstva vrátane skúsenejších hráčov, ktorí sú pre kabínu veľmi dôležití a pomáhajú mladším nielen na ihrisku. Verím, že väčšina kádra zostane pokope a zároveň sa nám podarí mužstvo vhodne doplniť. Určitou výzvou je aj situácia niektorých mla-

VI. liga

konečná tabuľka

1. Hrubý Šúr	61
2. Vajnory	42
3. Záhorská Bystrica	40
4. Miloslavov	38
5. NŠK 1922 „B“	32
6. Devínska Nová Ves „B“	32
7. Iskra Petržalka	31
8. Kozmos	31
9. Igram	23
10. Réca	19
11. Hamuliakovo	18
12. Volkswagen	14

OTVORENIE

KULTÚRNEHO

LETA / VO
VAJNOROCH

SOBOTA

27. 6. 2026

od 15:30

15:30

HUDOBNÝ PODMAZ

17:30

OTVORENIE KULTÚRNEHO LETA

18:00

FUERA FONDO

19:15

DAWE WHITE

20:30

TINA & DJ SET

21:45

ŠORTY

22:30

FUNKIEZ

MIESTO KONANIA:

PARK POD LIPAMI,
VAJNORY

**FUERA
FONDO**

**TINA
& DJ SET**

**DAWE
WHITE**

ŠORTY

FUNKIEZ

KULTÚRNE LETO

VO VAJNOROCH

27.6.2026 Otvorenie kultúrneho leta

3.7.2026 Letné Kino - Princezná zakliata v čase

5.7.2026 Edudrama - Kde je Cyril ?

17.7.2026 Letné Kino - Poznáš muža svojich snov

31.7.2026 Letné Kino - Dračia krajina

2.8.2026 Edudrama - Gulko Bombulko

7.- 9.8.2026 LOVESTREAM

14.8.2026 Letné Kino - Robinson Crusoe

28.8.2026 Letné Kino - Valerian a mesto tisícich planét

Výber kultúrnych podujatí Bratislavského kultúrneho a informačného strediska za júl a august

Festivály:

01. 07. – 30. 08. Bratislavské kultúrne leto, rôzne miesta v Bratislave, vstup je voľný

Najväčší mestský festival leta opäť ponúkne multizánrové zážitky. Koncerty, letné kiná, susedské stretnutia a výstavy vyplnia letné dni aj v mestských častiach a mestských organizáciách. Festival prepája kultúru s mestským životom, podporuje domácu tvorbu a pozýva obyvateľov*ky i návštevníkov*čky objavovať Bratislavu z nových perspektív. Festivalový program si môžu návštevníci*čky vychutnať aj v centre mesta, na Kultúrnej scéne v Sade Janka Kráľa, na mestských hradbách, Bielej 6, Koncertnej sieni Klarisky aj v Dome hudby.

Program Bratislavského kultúrneho leta v Dome hudby:

07. 07. – 19:00, Leto v Dome hudby: Kriss Krimm, vstup voľný
Kriss Krimm (Kristína Smetanová) a jej tvorba spája alternatívny pop s elektro-akustickými textúrami, pričom základom jej hudobného sveta je klavír, jej primárny nástroj. V klasickej hudbe získala doktorát z klavírnej hry, čo sa odráža v jej tvorbe, kde pretvára svoje hudobné základy do intímneho a výrazovo bohatého zvukového priestoru.

08. 07. – 20:00, Letné kino v Dome hudby: Gloria, vstup voľný

Benátky, rok 1800. V ústave sv. Ignáca žije Teresa, ktorú všetci poznajú len ako utiahnutú slúžku „Nemú“. V skutočnosti však ovláda vynikajúci hudobný talentom. Jej tichý svet plný tónov sa zmení vo chvíľ, keď uprostred príprav na návštevu pápeža urobí nečakaný objav.

14. 07. – 19:00, Leto v Dome hudby: Nina Rosa, vstup voľný

Nina Rosa ponúka nevsednú kombináciu swingu, folku i world music pre gitaru, husle a akordeón. V popredí pražskej kapely stojí slovenská speváčka a huslička Nina Marinová, ktorej nevsedný, zamatovo zastrejší hlas prekvapuje svojou hravosťou a ľahkosťou.

21. 07. – 19:00, Leto v Dome hudby: Amanda Kierun, vstup voľný

Mladý poľský talent a laureátka výše 60 medzinárodných súťaží, Amanda Kierun, sa predstaví ako mimoriadne všestranná umelkyňa. Iba 14-ročná hudobníčka, ktorá už koncertovala na prestížnych svetových pódiách v New Yorku či Londýne, ovláda na majstrovej úrovni hru na klavír aj na husliach. Príďte si v komornej atmosfére vychutnať virtuozitu vychádzajúcej hviezdy svetovej klasickej hudby.

22. 07. – 20:00, Letné kino v Dome hudby: Mačacia odysea, vstup voľný

Zdá sa, že svet sa blíži ku koncu, plný pozostatkov ľudskej prítomnosti. Mačka je samotárske zviera, ale keď jej domov zničí veľká povodeň, nájde útočisko na lodi obývanej rôznymi druhmi, s ktorými sa musí spojiť napriek ich vzájomným odlišnostiam. Na osameléj lodi, ktorá sa plaví mystickou zaplavenou krajinou, sa vyrovnávajú s výzvami a nebezpečenstvami, ktoré prináša adaptácia na tento nový svet.

28. 07. – 19:00, Leto v Dome hudby: Neha, vstup voľný

Ženské vokálne teleso Neha priniesie do priestorov Domu hudby podmanivý zážitok postavený na sile čistého ľudského hlasu a hlbokých emóciách. Ich repertoár tvorí citlivé aj temperamentné úpravy ľudových piesní z celého sveta, ktoré interpretujú prostredníctvom unikátnych viachlasov s dôrazom na autentickosť a ženskú energiu.

Program Bratislavského kultúrneho leta na Kultúrnej scéne v Sade Janka Kráľa, cyklus Nedelná desiata:

5. 7. – 10:00, Divadlo Houže – Zlatá ryбка
Kto by nepoznal starú známu rozprávku o rybárovi a Zlatej rybke? Príbeh plný priání a ľudskej chamtivosti, ktorej je minimálne toľko, ako rýb v mori! Divadlo Houže prichádza s interpretáciou, v ktorej sa spozná asi každý. Zlatú rybku ulovia dvoja kamaráti – a to ešte len začne „podávaná“! Kde sa zrazu začnú plniť zázračné prania, tam je len krôčik ku sváru a hádky. Príbeh o tom, že rovnako ako more, aj kamarátstvo má svoje hranice a tiež o tom, že správny kamarát Ťa nefahá ku dnu. Vhodné pre deti od 5 rokov.

12. 7. – 10:00, Divadlo Fí – Včelie dedičstvo

Bábková hra o Šinovi, ktorý sa musí naučiť o živote svojich včiel všetko, aby ich zachránil pred vyhubením. Príbeh je zasadený do prostredia japonského vidieka, v ktorom žije starý včelár so svojim vnukom. Ich pokojný život na rozsiahlych lúkach zrazu naruší nečakaná výstavba, ktorá ohrozuje existenciu včiel. Podarí sa hlavnému hrdinovi nájsť riešenie, aby mohli včely a ľudia žiť pohromade? Vhodné pre deti od 3 - 10 rokov.

19.7. SpozVoza – Vesmíro

Interaktívna inscenácia, ktorá hľadá a zábavnou formou približuje deťom vesmír, prírodné vedy a objavovanie sveta. Spája živú hudbu so záhadami vesmíru, ľuďmi vo vesmíre a dvoch bláznivých vedcoch. Predstavenie je ako stvorené pre všetkých, ktorí chcú vedieť, čo bolo skôr: sliepka či vajce? Vhodné pre deti od 5 rokov.

26. 7. – 10:00, Divadlo Na hojdačke – Žabí kráľ

Známa rozprávka zo zbierky bratov Grimmovcov sa stala námotom predstavenia, ktoré deti nenechajú len tak sedieť na stoličkách. V spolupráci s publikom sa bude čarovať, kúzliť či tancovať, odvádzajú princezné z hľadiska dostanu šancu bozkom vyslobodíť zakliateho princa. Na konci nás čaká veselá svadba a náš princ sa kráľom stane. Klasický rozprávkový príbeh dopĺňajú prvky súčasných tém. Vhodné pre deti vo veku od 3 - 10 rokov.

9. 8. – 10:00, Divadlo Dúšok – Ďateľinka Katarínka

Rozprávkový príbeh o tajnom živote rastlín. Poďte s nami na lúku, čakajú nás tam veselé dobrodružstvá s Ďateľinkou Katarínkou a jej priateľmi. Vyberieme sa spolu pod zem a vypočujeme si neobyčajné príbehy semienok. V každom z nich sa dozvieme, aké superschopnosti majú rastlinky, okolo ktorých denne prechádzate. Zistíte tiež, ako nabrať odvahy, ako si vážiť sám seba, a že nie každý, kto má pichliače, aj pichá. Inscenácia učí deti o prírode prostredníctvom zážitku. Vhodné pre deti od 3 rokov.

16. 8. – 10:00, Divadlo Š.E.M. – JOŽKO a Tam, kde nič nie je

Raz za čas sa aj kráľ potrebuje vyhrabať von a nadýchnuť sa čerstvého vzduchu. Ale čo ak sa ocitne v krajine, kde nič nie je? Stačí postaviť dom a zasadiť strom? Bábkový príbeh na motívy knihy Včelár Jožko od Simony Čechovej o krťovi Jožkovi, o včelách, o tom, že prapraprastarý otec Jozef I. Pehrabaný nemal vždy úplnú pravdu a aj o tom, že z ničoho môže vzniknúť niečo nové vtedy, keď nerobíme veci sami. Vhodné pre deti od 3 rokov.

23. 8. – 10:00, Divadlo Zábavka – Smiech je najlepší liek alebo Ako šašo kráľovstvo zachránil

Divadelná zábavka s pesničkami spája známe motívy ľudových rozprávok a vytvára celkom nové predstavenie. Zakliata princezná, zlá striga Figa a kráľovský šašo, ktorý vie nielen rozosmiať, ale aj pravdu povedať. Príbeh o smiechu, láske a zraniteľnosti poteší nielen deti, ale aj dospelých. Vhodné pre deti od 3 rokov.

Podujatia Bratislavského kultúrneho leta v Koncertnej sieni Klarisky:

16. 07. – 20:00, Karel Plihal – koncert, vstup: 20 eur

Karel Plihal nielen pesničkárom, ale aj básnikom s vycibreným zmyslom pre humor a iróniu, zároveň muzikantom s citom pre nezabudnuteľnú melódiu a vypointovanú harmóniu. Je autorom viac ako desiatky autorských albumov, spolupracoval a nahrával s Emilom Pospíšilom, na svoje konto si pripísal aj autorstvo viacerých scénických kompozícií pre divadlá i film. Jeho album Vzduchoprázdniny bol ocenený hudobnou cenou Anděl.

18. 07. – 19:00, Galakonzert Divých Makov, vstup voľný

Na Galakonzerte vystúpia nadané rómske deti a mládež, štipendisti združenia Divé Maky, spoločne so spoločensky uznávanými profesionálnymi umelcami. Umeleckou vedúcou projektu a garantom hudobnej prípravy je vynikajúca huslička a primáška Mgr. art. Barbara Botošová. Divé maky je občianske združenie, ktoré od roku 2005 podporuje mimoriadne nadané rómske deti vo sociálne znevýhodneného prostredia v rozvoji ich vzdelania a talentu, čím im otvára dvere k lepšej budúcnosti.

21. 07. – 20:00, Jori Josiphson: Eia Mater!, vstup voľný

Podujatie Jori Josiphson: Eia Mater! prináša návštevníkom a milovníkom meditatívnej, experimentálnej hudby jedinečnú možnosť zahliď sa do nevsednej kombinácie zvukov inštrumentálnych nástrojov – organu, akordeónu aj klavíra. Tieto akustické nástroje doplní elektronika, čím autor dosiahne symbiózu elektronického a akustického zvuku. Medzi svetkým a duchovným. Výsledkom tohto hľadania bude rozsiahla elektroakustická sakrálna zvuková maľba, zobrazujúca abstraktný portrét nehy a intelektu, ako aj podobizení Božskej osoby Duha svätého a jeho súcitu. Autor kompozíciu odohrá sám.

Program Bratislavského kultúrneho leta – Finále pri fontáne, Námestie slobody, vstup je voľný:

Rozlúčku s letom pripravuje BKIS v spolupráci s partnermi na posledný augustový víkend. Finále pri fontáne s niekoľko tisícov návštevnosťou prichádza na Námestie slobody po 4-krát. Program začne už v piatok koncertom, na ktorom v spolupráci s Rádiom FM vystúpia slovenské kapely a DJ-i. Príležitosť na netradičný divadelný zážitok ponúke v sobotu Divadlo Jána Palárika v Trnave s predstavením Filip. Definitívnu rozlúčku s letom bude slávnostný koncert Slovenskej filharmónie.

Ostatné festivály:

28. 05. – 06. 08. Viva Musica! Festival, rôzne miesta v Bratislave

22. ročník festivalu Viva Musica! opäť ponúkne sériu výnimočných koncertov vrátane viacerých slovenských premiér. Medzi

inými uvedie legendárnu operu Philipa Glassa "Einstein on the Beach" so Suzanne Vega v úlohe rozprávačky, špeciálny koncert Lash&Greys s orchestrom a kapelou v medzinárodnom zložení, či presunutý koncert slovenského huslistu Dalibora Karvaya s Orchestrom Viva Musica!. Návštevníci festivalu sa môžu tešiť aj na koncert opernej hviezdy Adriany Kučerovej či na slovenský debut vynikajúcej francúzskej čembalistky Louise Acabo. www.vivamusica.sk

28. 06. – 06. 09. Domus & Hortus artis 2026 – Festival komornej hudby v Dome a záhrade Albrechtovcov, Dom Albrechtovcov, Kapitúlská 1

Festival ponúka návštevníkom a obyvatelom Bratislavy v júni-septembri/2026 deväť koncertov klasickej hudby s pútaťou dramaturgiou a vynikajúcimi umelcami. Uvádzajú programy pre rozličné obsadenia a hudbu rôznych historických období s témou "nehrané a nepoznané". Opiera sa o tradíciu pestovania komornej hudby v Dome Albrechtovcov počas života rodiny a o "hladačstvo", ktoré im bolo vlastné. www.albrechtforum.com

10. – 19. 07. Koncert festivalu Slovak Historic Organs in Pressburg, rôzne miesta v Bratislave

Medzinárodný hudobný festival Slovak Historic Organs otvára svoj 35. ročník. Od 10. do 19. júla sa uskutoční päť koncertov na historických organoch v rôznych miestach Slovenska. Viac info na www.festivalsho.sk

Medzinárodné festivály pre spevácke zbory a orchestre, rôzne miesta v Bratislave:

• 30. 06. – 03. 07. Medzinárodný mládežnícky festival I. Mládež I. & Slovakia Folk

• 20. – 23. 07. Medzinárodný mládežnícky festival II. a Bratislava Cantat I,
Občianske združenie združuje detské folklórne súbory Bratislavského samosprávneho kraja. Prioritou združenia je organizácia jedinečného podujatia v Bratislave a okolí, Medzinárodného festivalu detských folklórnych súborov, ktorý sa koná každý rok v júni. Jeho vznik sa datuje do roku 1998, kedy sa prvýkrát organizoval v spolupráci s mestom Bratislava a Malokarpatským osvetovým strediskom. Vďaka tejto spolupráci sa festival úspešne realizuje až do súčasnosti. www.choral-music.sk

03. 06. – 23. 09. Tanec pri fontáne, Nám. slobody 1, Bratislava, 17:30, vstup voľný

Tanečný festival v štýle salsy, bachaty a kizomba je spojením tanečných lekcií zdarma, spoločných predstavení a voľnej tanečnej zábavy pod holým nebom. Tanec pri fontáne sa koná vždy v strede v čase od 17:30 – 22:00 hod. www.tanecpriefontane.sk

13. 07. – 14.00 – 22.00, Francúzsky deň, Hlavné námestie, vstup voľný

Francúzsky deň je tradičné podujatie pripomínajúce si najdlhšiejší francúzsky štátny sviatok - Dobytie Bastily, prostredníctvom francúzskeho jazyka, francúzskej kultúry a tradičných francúzskych produktov, ktoré prináša širokému bratislavskému publiku Francúzske veľvyslanectvo na Slovensku, Francúzsky inštitút na Slovensku a francúzske firmy združené vo Francúzsko-slovenskej obchodnej komore. Paralelne v tento deň Francúzsky inštitút usporiada vo svojich priestoroch Deň otvorených dverí.

STRÁŽCOVIA VAJNORSKÝCH JAZIER

